

**Puumalan Kukonharjun kanavan arkeologinen kaivaus ja
täydennyskartoitus vuonna 2005
V.-P. Suhonen**

Museovirasto/RHO

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT	4
VAPAAEHTOISKAIVAajat	5
1. JOHDANTO	6
2. HISTORIAALLINEN TAUSTA	7
3. TUTKIMUKSEN TAVOITTEET	10
4. TUTKIMUSALUEET	10
5. TUTKIMUSMENETELMÄT	10
6. KAIVAUSHAVAINNOT	12
7. SYKSYN 2005 TÄYDENNYSKARTOITUS	21
8. TULOKSET	24
LÄHTEET JA KIRJALLISUUS	24

Liitteet

Liite 1:	Peruskarttaote
Liite 2:	Yleiskartta, kaivausalueet ja mittaukset, 1:2000
Liite 3:	Yleiskartta, kaivausalueen 2 rakenteet, 1:25
Liite 4:	Diakuvaluettelo
Liite 5:	Mustavalkokuvalettelo
Liite 6:	Löytöluettelo
Liite 7:	Tiilet
Liite 8:	Kaivauskartat
Liite 9:	Yksiköt ja rakenteet

Tiivistelmä

Museoviraston rakennushistorian osasto suoritti 4.7.–28.7.2005 arkeologiset kaivaukset Puumalan ja Ruokolahden kuntien rajalla sijaitsevalla Kukonharjun kanavalla. Kaivaukset olivat avoimet vapaaehtoistyövoimalle 11.7.–20.7.2006.

Kesän 2005 yleisökaivaukset suoritettiin kanavan itärannalla paikalla, missä tiedetään vanhan kartan perusteella olleen vuoden 1804 tienoilla kauppiaan talo. Pyrkimyksenä oli saada tietoa siitä, millaista elämä kanavan varrella oli. Samalla tuotettiin aineistoa lähivuosina toteutettavaksi suunnitellun muinaisjäännöspolun valmistelua varten.

Kaivausalueelta paljastui tulipalossa tuhoutuneen rakennuksen itäpuoli. Rakennuksesta oli jäljellä sekä uunin pohja että hiiltyneitä lattialankkuja. Uunista löydettiin mm. mörssärinkuula ja rautapadan osia. Puulattian yhteydestä saatiin talteen mm. punasavikeramiikka-astian paloja, posliinia, fajanssia, lasihelmiä, rautanauloja ja palanutta luuta. Aineisto on mitä ilmeisimmin peräisin 1700- ja 1800-lukujen vaihteesta.

Yleisökaivaukselle osallistui 26 henkilöä. Monet olivat mukana useana päivänä. Vapaaehtoiset suhtautuivat työhönsä mielenkiinnolla ja osoittautuivat varsin tarkoiksi kaivajiksi.

Kesän 2005 aikana suoritettiin kaivauksia myös kanavan itärannan eteläosassa paikalla, missä on ollut vuonna 1804 paja, vartiorakennus ja varikko. Tutkimuksissa paljastui kivistä ja maasta koostuneita seinävalleja. Löytöinä saatiin vain rautakuonaa ja raudanpaloja.

Kesän 2005 kaivausten aikana havaittiin metsänraivauksen yhteydessä kanavan rannoilta esille tulleita "uusia" rakenteita. Aiemmin huomaamatta jääneet kohteet kartoitettiin 10.10–13.10.2005.

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta:	Puumala, Ruokolahti
Muinaisjäänöstyyppi:	Kulkuväylät, asuinpaikat.
Tyypin tarkenne:	Kanavat. talonpohjat.
Rauhoitusluokka:	I
Ajoitus:	1790-luku→nykyaika.
Peruskartta:	4121 03
Koordinaatit:	Alueen keskipiste: ikoo 3 581 400; pkoo 6 821 400.
Tutkimuksen laatu:	Kaivaus, kartoitus.
Kenttätyöaika:	4.7–28.7 (yleisökaivaus 11.7–20.7), 10.10–13.10.2005.
Diapositiivit:	MV/RHO 125531: 1-69.
Mustavalkonegatiivit:	MV/RHO 125532: 1-108.
Löydöt:	KM 2005070: 1-136.
Tutkimushistoria:	Kauppi, Ulla-Riitta 1989: Kertomus matkasta Käyhkään, Kukonharjun ja Telataipaleen Venäjän Saimaan laivaston kanaville sekä niihin liittyneiden kasarmialueiden jäännöksille Savossa 7.-8.9.1989. Suhonen, V-P. 2004: Suvorovin kanavien arkeologinen inventointi vuonna 2004
Alkuperäinen raportti:	Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto (MV/RHO:A).
Kopiot (4 kpl):	Etelä-Karjalan maakuntamuseo; Savonlinnan maakuntamuseo; Etelä-Savon TE-keskus; Kaakkois-Suomen TE-keskus.

Vapaaehtoiskaivajat

Holm, Johanna

Holm, Kari

Kankkunen, Eija

Kankkunen, Matti

Kinnunen, Antti

Kyyrö, Paula

Luukkonen, Kati

Luukkonen, Mari

Luukkonen, Suvi

Luukkonen, Tuula

Paavilainen, Jukka

Salste, Elisa

Salste, Selma

Salste, Tuomas

Sandås, Päivi

Saukkonen, Pertti

Saukkonen, Raija

Shitov, Anna

Shitov, Dmitry

Shitov, Olga

Talja, Virpi

Tynkkynen, Mikael

1. Johdanto

Museoviraston rakennushistorian osasto järjesti 4.7.–28.7.2005 arkeologiset kaivaukset Puumalan ja Ruokolahden kuntien rajalla sijaitsevalla Kukonharjun kanavalla. Kaivaukset olivat avoinna vapaaehtoistyövoimalle 11.7.–20.7.2005 välisen ajan. Tutkimuksia johti V.-P. Suhonen. Apulaistutkijoina toimivat Andreas Koivisto ja Riina Mäki. Kukonharjun kanavan vuoden 2004 kartoitusta täydennettiin 10.10.–13.10.2005. Vuoden 2005 kenttätyöt liittyivät vuonna 2002 aloitettuun Kaakkois-Suomen ja Etelä-Savon TE-keskusten rahoittamaan Suvorovin kanavien restaurointihankkeeseen.

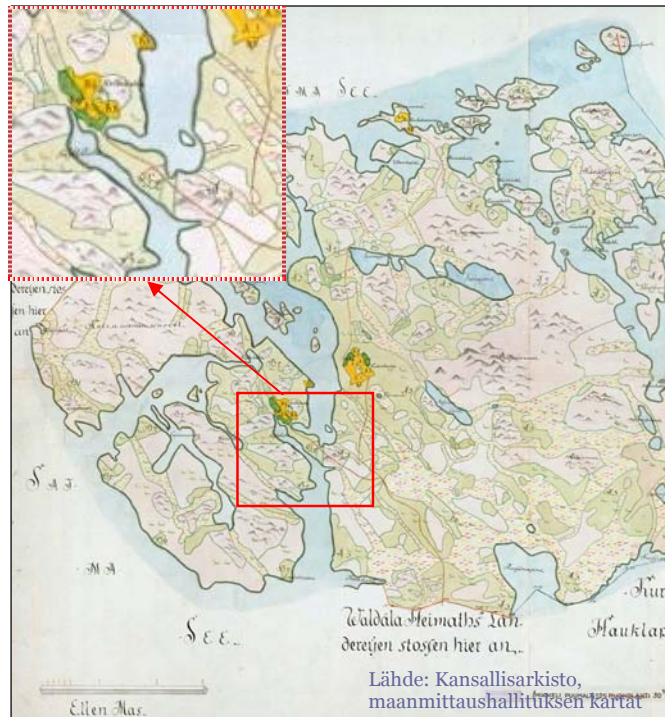

Kuva 1: Kaivausalueita 2 täytetään.

Kuva S.
Tirilä/Museovirasto

2. Historiallinen tausta¹

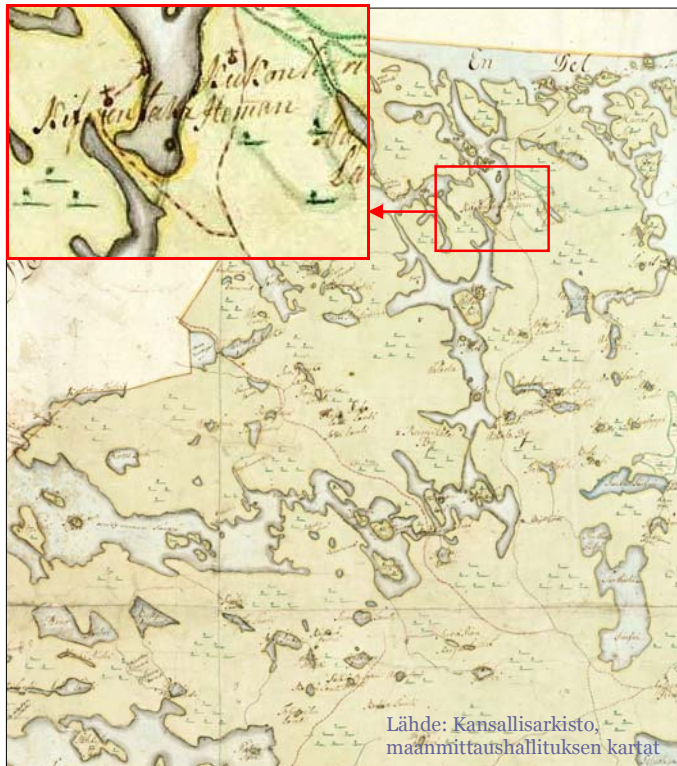
Puumalansalmen jäätyä vuonna 1743 solmitussa Turun rauhassa ruotsalaisten hallintaan Venäjän puolella rajaa sijainneiden Lappeenrannan ja Savonlinnan linnoitusten välillä ei ollut vesiyhteyttä. Saimaan strategisen merkityksen paljastuttua vuosien 1788–1790 sodassa tekivät venäläiset heti rauhan astuttua voimaan päätöksen uuden vesireitin avaamisesta etelästä pohjoiseen. Ruokolahden ja Taipalsaaren Kutveleen, Ruokolahden Käyhkään, Puumalan ja Ruokolahden Kukonharjun ja Sulkavan Telataipaleen avokanavat kaivettiin vuosina 1792–1798. Kyseessä olivat ensimmäiset loppuunsaadetut suuret kanavatyöt Suomessa.

Kartta 1: Kukonharjun kanavan tuleva paikka vuonna 1789.

Suvorovin kanavilla ei ollut vuosien 1808 ja 1809 sodan jälkeen sotilaallista merkitystä, ja ne luovutettiin vuonna 1816 Suomen koskenperkausjohtokunnan vastuulle. Kanavat säilyttivät merkityksensä Savonlinnan ja Lappeenrannan välisenä yhteytenä. Maaseudun väestö vei kaupunkeihin maataloustuotteita ja toi paluulastina ylellisyystarvikkeita, nautintoaineita, tehdastuotteita ja siirtomaatavaroita.

¹ Tietojen alkuperä ks. kaivauskertomuksen lopussa oleva luettelo käytetyistä lähteistä ja kirjallisuudesta.

Kartta 2: Kukonharjun kanavan tuleva paikka vuonna 1791.

Suvorovin kanavien rakentamisesta ja hoidosta töiden aikana vastasivat sotilasviranomaiset. Rakennustyöt aloitettiin sotamarsalkka Aleksandr Suvorovin johdolla ja hovineuvos Johan (Ivan) Lauben valvonnassa. Kun kanavat valmistuivat, niiden ylläpito siirrettiin Venäjän vesikululaitokselle, joka sijoitti tarkkailijansa yhdessä 11 sotilaan komennuskunnan kanssa Kukonharjuun.

Ruokolahden ja Puumalan rajalla sijaitseva Kukonharjun kanava on noin 800 metriä pitkä ja 13,5 metriä leveä (pohjasta 10 metriä). Kanava kulkee etelässä kallioisen maaston läpi. Louhittuja kiviä on käytetty kanavan seinämiin, arkkuihin ja bastioneihin. Kaivettua maata on hyödynnetty kanavaan kuuluvia kannaksia rakennettaessa.

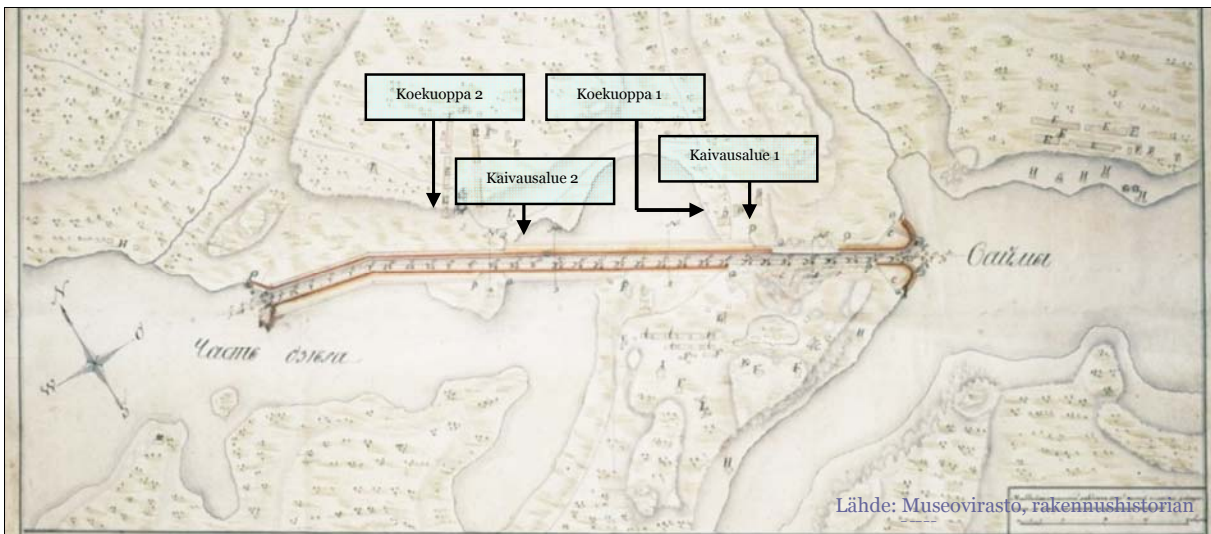

Lähde: Kansallisarkisto, maanmittaushallituksen
Kartta 4: Kukonharjun kanava vuonna 1852.

Lähde: Kansallisarkisto, maanmittaushallituksen karta
Kartta 5: Kukonharjun kanava vuonna 1945.

Kaikki kanavan luona 1700- ja 1800-lukujen vaihteen tienoilla olleet rakennukset ovat jääneet pois käytöstä 1800-luvun puoliväliin mennessä.

Lähde: Museovirasto, rakennushistorian
Kartta 3: Kukonharjun kanava vuonna 1804.

3. Tutkimuksen tavoitteet

Kukonharjun kanavan vuoden 2005 arkeologisilla kaivauksilla oli seuraavia päämääriä:

- 1) Saada tietoa siitä, millaista elämä Kukonharjun kanavayhdyskunnassa on ollut.
- 2) Tuottaa tietoa muinaisjäännöspolun suunnittelua ja valmistelua varten. Tavoitteena oli se, että kaivaustuloksia hyödynnettäisiin mm. opastauluissa.
- 3) Herättää ihmisten kiinnostus menneisyyteen ja arkeologiaan. Välittämällä tietoa esi-isien toiminnasta maastoon jääneistä merkeistä, tehdään arkeologian arvo ymmärrettäväksi suurelle yleisölle. Samalla edistetään kaikkien muinaisjäännösten suojelua.

4. Tutkimusalueet

Kesän 2005 kaivaukset suoritettiin kahdella kohdalla Kukonharjun kanavan itärantaa. Kaivausalueiden valintaan vaikuttivat sekä sopivuus yleisökaivausten tarpeisiin että odotettavissa olleet tulokset. Yleisökaivajille tarkoitettu pohjoisempi kaivausalue (nro 1) sijoitettiin vuoden 1804 kartalle merkityn kauppiaan talon vierelle (ks. kartta 3). Eteläisemmän kaivausalueen (nro 2) paikalla tiedetään olleen vuonna 1804 paja, vartiorakennus ja varikko. Kaivausalueen 1 vierelle pohjoiseen avattiin koekuoppa 1. Lisäksi syksyllä 2005 suoritettun lisäkartoituksen yhteydessä kaivettiin kohteeseen 05/5 koekuoppa 2. Kaivausalueiden yhteislaajuus oli 51 m².

5. Tutkimusmenetelmät

Yleisökaivauksen asettamat rajoitukset

Kukonharjun kesän 2005 arkeologiset tutkimukset suoritettiin yleisökaivauksen asettamin ehdoin. Vapaaehtoisikaivajilta ei voitu odottaa samaa työpanosta kuin alan ammattilaisilta tai palkatulta henkilökunnalta. Kaivausmenetelmien tuli olla sellaisia, että kaikki kykenevät työhön. Toisaalta samalla oli kuitenkin pidettävä huolta myös kaivausten tieteellisestä tasosta.

Yksikkökaivausmenetelmä tuntui kenttätöiden suunnitteluvaiheessa liian vaikealta yleisökaivauksilla hyödynnettäväksi. Yksiköissä kaivaminen vaatii kaivajilta keskittymiskykyä ja tutkimusryhmältä kokoaikaista ohjausta. Koska yksiköiden noudattaminen on ehdottomasti paras tapa hankkia tarkkoja tietoja, päätettiin yksikkökaivausmenetelmää kuitenkin käyttää. Valinta oli oikea. Kaivauksen aikana ei ilmennyt mitään ongelmia. Osasyynä "onnistumiseen" saattoi tosin olla kaivausalueiden melko yksinkertainen stratigrafia.

Menetelmät

Kaivauksen mittauksissa hyödynnettiin mahdollisuuksien mukaan vuoden 2004 kartoituksessa tuotettua aineistoa. Kaivauksille vuokratun takymetrin käyttökelvottomuuden vuoksi, molemmille kaivausalueille jouduttiin muodostamaan omat erilliset koordinaatit. Kaivausalueen 1 peruslinja kulki etelästä pisteestä 200/300 pohjoiseen pisteeseen 204/300. Kaivausalueen 2 peruslinja kulki etelästä pisteestä 100/200 pohjoiseen pisteeseen 105/200.

Kaivausalueiden ja koekuoppien turpeet ja pintamaat poistettiin lapiolla ja lastoilla. Kaivausta jatkettiin kaivausalueella 2 lastoilla. Kaivausalue 1 ja molemmat koekuopat kaivettiin sen sijaan lapiolla pohjaan saakka. Maata ei seulottu.

Maayksiköille ja rakenteille annettiin omat tunnusnumerot. Molemmilla kaivausalueilla oli oma kolminumeroinen numerointi, jossa ensimmäinen luku oli alueen koodi. Esimerkiksi kaivausalueen 1 yksiköt ja rakenteet numeroitiin juoksevasti seuraavasti: R101, Y102, R103 jne. Turve ja pintamaa saivat jokaisella alueella numerokseen nollan (Y100, Y200). Kaivausalueilta piirrettiin tarpeen mukaan taso- ja profiilikarttoja. Havainnot taltioitiin sekä mustavalko- että diafilmille. Mustavalkonegatiivit luetteloidtiin Museoviraston rakennushistorian osaston arkistoon numeroilla MV/RHO 125532: 1-108 ja diapositiivit numeroilla MV/RHO 125531: 1-69.

Kaivausalueen 2 uuni ja muut kivirakenteet tutkittiin itsenäisinä kokonaisuuksina. Rakenteet pyrittiin purkamaan mahdollisuuksien mukaan vastaavissa osavaiheissa kuin ne oli rakennettu. Koska rakenteet olivat enemmän tai vähemmän hajonneita, jouduttiin välivaiheina kuitenkin dokumentoimaan myös teknisiä tasoja.

Kaivausalueiden löydöt otettiin talteen yksiköittäin ja ruuduittain (1 x 1 m). Kaivauslöydöt talletettiin Kansallismuseon historiallisen ajan kokoelmiin numeroilla KM 2005070: 1-136.

6. Kaivaushavainnot

Kaivausalue 1 (20 m²)

Kaivausalue 1 sijoitettiin vuoden 2004 kartoituksen kohteen KU13 paikalle². Kaivausalue ulottui etelästä linjalta X=200 pohjoiseen linjalle X=204 ja lännestä linjalta Y=300 itään linjalle Y=305.

Kuva 2: Kaivausalue 1, valli turpeen poiston jälkeen.

Turpeen ja pintamaan (Y100) poiston jälkeen kaivausalueelta tuli esille vaaleasta/keltaruskeasta hiekasta (Y101) ja erikokoisista kivistä koostunut valli. Kivien ja maan seassa oli jonkin verran myös savea. Vaaleasta/keltaruskeasta hiekasta (Y101) löytyi rautakuonaa (KM 2005070: 1-4).

Vallin itäpuolella oli ruuduissa 200/304, 201/303–304 ja 202–203/304 läikät tummanruskeaa/mustaa mullansekaista hiekkaa (Y102).

Kaivausten edetessä selvisi, että kiviä ja soraa oli heitetty sekaisin kasaan siten, että lopputuloksena oli ollut valli. Mitään varsinaisia vallin sisäisiä rakenteita ei havaittu. Vallin pohjalla oli kuitenkin sekä hiukan tiiviimpää maata että enemmän isoja kiviä kuin

² Ks. Suhonen 2004.

ylempänä. Kivien väleissä oli sekä vaaleaa/keltaruskeaa hiekkaa (Y101) että tummanruskeaa/mustaa mullansekaista hiekkaa (Y102). Lisäksi suurten kivien välisiin rakoihin oli rakennus(=heitto)vaiheessa jäänyt tyhjää tilaa. Valli oli mustan saven-, hiilen- ja noensekaisen mullan (Y104) päällä.

Kuva 3: Kaivausalue 1, vallin sisäosa.

Vallin alla olleeseen mustaan saven-, hiilen- ja noensekaiseen multa (Y104) tehtiin kaivausalueen keskelle 0,5 x 0,5 metriä laaja koekuoppa. Koekuopasta paljastui mustan saven-, hiilen- ja noensekaisen mullan (Y104) alta 20 senttimetrin syvyydestä puhdas pohjamaa (Y106).

Kuva 4: Kaivausalue 1, vallin pohja.

Kaivausalue 2 (28 m²)

Kaivausalue 2 sijoitettiin vuoden 2004 kartoituksen kohteen KU12 paikalle³. Kaivausalue 2 ulottui etelästä linjalta X=99 pohjoiseen linjalle X=106 ja lännestä linjalta Y=199 itään linjalle Y=203.

Turpeen ja pintamaan (Y200) poiston jälkeen kaivausalueella näkyi sekä tummanruskeaa/mustaa hiekan-, noen- ja hiilensekaista multaa (Y202) että tummanruskeaa/ruskeaa savensekaista karkeaa hiekkaa (Y203). Kaivausalueen eteläpuolen keskivaiheilla ollut noin 2 x 2 metriä laaja parikymmentä senttiä korkea kumpare rajoittui lännestä ja pohjoisesta tummanruskeaan/mustaan hiekan-, hiilen- ja noensekaiseen multaan (Y202). Kumpareen yläpinnassa erottui tummanruskeassa savensekaisessa karkeassa hiekassa (Y203) olleita pieniä kiviä ja tiiliä.

Tummanruskeasta/mustasta hiekan-, noen- ja hiilensekaisesta mullasta (Y202) löytyi fajanssia, ikkunalasiasia, kristallihelmi, punasavikeramiikkaa, posliinia, piitä, palanutta luuta ja palanutta savea sekä rautaesineitä (KM 2005070: 16–40). Tummanruskeasta/ruskeasta

³ Ks. Suhonen 2004.

savensekaisesta karkeasta hiekasta (Y203) saatiin talteen punasavikeramiikkaa, ikkunalasia, metallia (mm. padan katkelmia), palanutta luuta, kalansuomu, tiiltä ja palanutta savea (KM 2005070: 40–84).

Kuva 5: Kaivausalue 2, uuni (R201) turpeen ja pinnalla olleen maan (Y200, Y203) poiston jälkeen.

Kumpare paljastui kaivausten edetessä pohjakaavaltaan suorakulmaiseksi 2 x 1,3 metriä laajaksi uunin pohjaksi (R201). Uunin vierellä koillisessa oli vuoden 2004 koekuoppa 6.

Uuni tutkittiin omana kokonaisuutenaan. Uunin jäljellä olevat seinät koostuivat tiilistä ja lohkokivistä. Seinät olivat tukirakenteiden (puukehikon?) tuhouduttua kaatuneet keskustasta ulospäin. Lohkokivien mitat vaihtelivat; pienimpien koot olivat 10 x 10 x 10 senttimetriä ja suurimpien 50 x 20 x 20 senttimetriä. Myös uunin rakentamisessa käytetyt tiilet olivat erikokoisia. Osa tiilistä oli puolikkaita. Suurimpien tiilien koot olivat 24 x 11 x 8 senttimetriä. Yleisin tiilien koko oli kuitenkin 22 x 11 x 5 senttimetriä. Useissa tiilissä oli laastin jäännöksiä. Laasti ei kuitenkaan ollut sideaine, ja tiilien ja lohkokivien väleissä oli varsinaisesti vain maata ja savea. Tiilet oli siis luultavasti tuotu paikalle jostain muualta.

Kuva 6: Kaivausalue 2, uunin (R201) keskiosa kivien, tiilien ja tummanruskean/ruskean savensekaisen karkean hiekan (Y203) poiston jälkeen.

Uunin pohjoisseinästä oli jäljellä 2-3 tiilikertaa. Pohjoisseinän pituus oli 2 metriä, korkeus 0,25 metriä ja leveys 0,4 metriä. Pohjoisseinä oli perustettu vaaleanharmaan hiekkansekaisen saven (Y212) päälle. Seinän ulkosivulla pohjoisessa oli hiiltynyt puu. Puun alla oli vaaleanruskeaa hiekkansekaista tiivistä savea (Y211).

Uunin (R201) itäseinän rakenne oli kaksiosainen. Pohjalla oli vaaleanharmaaseen hiekkansekaiseen saveen (Y212) asetettuja lohkokiviä. Lohkokivien päällä oli tiiliä, kiviä, tummanruskeaa/mustaa hiekan-, noen- ja hiilensekaista multaa (Y202) sekä tummanruskeaa/ruskeaa savensekaista karkeaa hiekkaa (Y203). Itäseinän pituus oli 1,3 metriä, korkeus 0,25–0,3 metriä ja leveys 0,3–0,4 metriä. Seinän ulkosivulla oli jäännöksiä hiiltyneistä puista.

Uunin (R201) eteläseinän rakenne oli kaksiosainen. Pohjalla oli vaaleanharmaaseen hiekkansekaiseen saveen (Y212) asetettuja lohkokiviä. Lohkokivien päällä oli tiiliä. Seinän eteläsivun eli ulkoreunan tiilet olivat huonokuntoisia ja rapautuneita. Eteläseinän pituus oli 2 metriä, korkeus 0,25–0,3 metriä ja leveys 0,25 metriä. Seinän ulkosivulla oli jäännöksiä hiiltyneistä puista.

Uunin (R201) hajonneista tiilistä ja palaneista kivistä koostunut länsiseinä oli epäselvä. Länsiseinän pituus oli noin 1,3 metriä, korkeus noin 0,25–0,3 metriä ja leveys noin 0,3–0,4 metriä. Seinän ulkosivulla oli jäännöksiä hiiltyneistä puista.

Kuva 7: Kaivausalue 2, uunin (R201) "kaatuneet" seinät.

Uunin yläpinnassa olleiden kivien, tiilien ja tummanruskean/ruskean savensekaisen karkean hiekan (Y203) poiston jälkeen esille tuli ensin vaaleanruskeaa hiekansekaista savea (Y207) ja sitten karkeaa palaneen saven-, mullan- ja tiilimurskansekaista hiekkaa (Y209). Palaneen saven ja tiilimurskansekaisesta hiekasta (Y209) löytyi sekä tavallinen naula että hevosenkengän naula (KM 2005070: 107–108).

Tutkimusten edetessä paljastui palaneen saven- ja tiilimurskansekaisen hiekan (Y209) alta hienonhiekansekaista vaaleanharmaata savea (Y212), jonka joukossa oli joitakin nokiläikkiä. Vaaleanharmaasta savesta (Y212) löytyi kuonan pala (KM 2005070: 109). Vaaleanharmaata savea (Y212) kaivettaessa uunin keskellä alkoi näkyä pohjakaavaltaan suorakulmainen noin 0,8 x 0,6 metriä laaja punaiseksi palanut kohta.

Kuva 8: Kaivausalue 2, Uuni (R201). Etualalla mahdollinen kivijalka (R210).

Uunin (R201) ympärillä oli tummanruskeaa/mustaa hiekan-, hiilen- ja noensekaista multaa (Y202) sekä tummanruskean/ruskean saven, karkean hiekan, tiilimurskan- ja palaneen saven sekaista hiekkaa (Y203). Kyseisiä yksiköitä poistettaessa uunin (R201) pohjois- ja länsipuolelta alkoi esille tulla hiiltyneitä lattialankkuja (R204) ja vaaleanruskeaa savensekaista hiekkaa (Y205). Vaaleanruskeasta savensekaisesta hiekasta (Y205) löytyi punasavikeramiikkaa, lasihelmi, ikkunalasia, pullolasia, metalliesineitä (mm. kuparilangan katkelma), piitä, tuohisidosta, palaneita luita, palamaton luu, hammas ja palanutta savea (KM 2005070: 85–106).

Lattialankuista (R204) säilyneiden osien paksuudet olivat 2-7 senttimetriä. Joidenkin puiden alaosat olivat palamattomia. Osa lattialankuista oli murentunut pieneksi hiilisilpuksi. Lattialankkujen yhteydessä oli palanutta savea ja tiilimurskaa.

Kuva 9: Kaivausalue 2, uuni (R201) ja palaneet lattialankut (R204).

Uunin etelä- ja itäpuolella oli kahdesta kivistä muodostunut kulma. Etelässä oli lounais-koillisuuntainen 2,5 metriä pitkä kivistä ja idässä 1,4 metriä pitkä kaakko-luodesuuntainen kivistä. Kivet olivat vaaleanruskeassa hiekansekaisessa savessa (Y211). Kyseessä saattoi olla rakennuksen kivistä jäännös (R210: 1-3). Toisaalta kivet olivat "epäjärjestyksessä" ja tasaista yläpintaa ei voitu määrittää.

Kaivausalueen koillisosassa oli kuoppa (KU 208), jonka laajuus oli 0,7 x 0,7 metriä ja syvyys 0,36 metriä. Kuoppa oli täytynyt savensekaisella tummanruskealla karkealla hiekalla (Y203).

Kaivausalueen länsireunan keskivaiheilta paljastui tummanruskean/mustan hiekan-, noen- ja hiilensekaisen mullan (Y202) ja vaaleanruskean savensekaisen hiekan (Y205) alta 0,32 senttimetriä syvä kuoppa (KU213), jonka laajuus oli pinnalta 1,2 x 1 metriä ja pohjalta 0,45 x 0,6 metriä. Kuoppa oli täytynyt vaaleanruskealla/punertavanruskealla saven-, hiilen- ja noensekaisella keskikarkealla hiekalla (Y214) ja tummanruskealla hiekansekaisella savella (Y215). Kuopan täyttemaista (Y214, Y215) löytyi punasavikeramiikkaa, lasia, metallia, luuta, posliinia, fajanssia ja piitä (KM 2005070: 110–136).

Rakenteiden poiston jälkeen kaivausalueella kauttaaltaan esillä olleeseen vaaleaan hiekkansekaiseen saveen (Y211) tehtiin 0,6 x 0,6 metriä laaja koekuoppa. Tällöin selvisi, että saveen alla oli ensin 0,1 metriä paksu kerros mustaa hiilen- ja hiekkansekaista savea ja vasta sitten puhdas harmaa savi. Hiekkansekainen savi (Y211) oli siis talon rakentamiseen liittyvä täytekerros.

Koekuoppa 1 (2 m²)

Koekuoppa 1 sijoitettiin vuoden 2004 kartoituksen kohde KU13:n paikalle⁴. Turpeen ja pintamaan alta esiin tulleen vallin itäpuolen yläpinta koostui kivistä ja tummanharmaasta/vaaleanruskeasta hiekasta (Y301). Tummanharmaasta/vaaleanruskeasta hiekasta (Y301) löytyi raudan paloja (KM 2005070: 4-5). Syvemmälle kaivettaessa paljastui ensin harmaata savea (Y302) ja sitten mullan- ja hiekkansekaista harmaata savea (Y303).

Kuva 10: Koekuoppa 1 pohjaan kaivettuna.

Koekuoppa 2 (1 m²)

Syksyllä 2005 tehdyn kartoituksen yhteydessä kaivettiin 1 x 1 metriä laaja koekuoppa kanavan eteläosan itärinteellä olevalle terassille kohteeseen 05/5. Turpeen ja pintamaan

⁴ Ks. Suhonen 2004.

alta tuli esille 0,2 metriä paksu kerros tummanharmaata likaista hiekkaa. Tummanharmaan hiekan alla oli ensin 0,2 metriä paksu kerros harmaata rautapitoista likaista hiekkaa ja sitten kovaa puhdasta harmaata savea.

7. Syksyn 2005 täydennyskartoitus

Kesän 2005 kaivausten aikana havaittiin metsänraivauksen yhteydessä kanavan rannoilta esille tulleita "uusia" rakenteita. Aiemmin huomaamatta jääneet kohteet kartoitettiin 10.10–13.10.2005. Kohteet yhdistettiin jälkitöiden aikana vuoden 2004 mittauksiin.

Kanavan länsipuoli

Kukonharjun länsipuolella suoritettiin joitakin tarkistusmittauksia. Lisäksi havaittiin kaksi uutta rakennetta.

Röykkiö (Kohde 05/1)

Kanavan länsirannalla olevan terassin eteläpäässä on pohjakaavaltaan nelikulmainen röykkiö. Röykkiön laajuus on noin 2,7 x 2,7 metriä ja korkeus 0,5 metriä. Ympäristöä on raivattu keväällä ja kesällä 2005, ja röykkiö oli kartoituksen aikana aluskasvillisuuden ja raivausjätteen peitossa.

Suurin piirtein röykkiön paikalle on ollut 1800-luvun alussa rakennus.

Rakennus (Kohde 05/2)

Kahden kanavan länsirannalla itä-länsisuunnassa peräkkäin olevan jyrkän kallion välisessä solassa on pohjakaavaltaan suorakulmainen 2,9 x 7,4 metriä laaja painanne. Painanne on itäisemmän kallion jyrkänteen länsireunalla. Paikka on vastikään raivattu, ja kohde oli syksyllä 2005 pelkän sammaleen peitossa.

Kirkko? (Kohde 05/3)

1800-luvun alun kartalle merkitystä kirkonpaikasta ei ole jäljellä maanpäällisiä jäännöksiä. Paikka erottuu pelkästään kallion jyrkänteen päällä olevana tasanteena.

Leiripaikka?

Alueella tehdyn tarkistusmittauksen yhteydessä havaittiin uusia epämääräisiä latomuksia. Vaikutti myös siltä, että osa vuonna 2004 kartoitetuista kiviuneista olisi itse asiassa kiviaidan katkelmia.

Kanavan itäpuoli

Rakennus (Kohde 05/4)

Loivan rinteeseen juurella on pohjakaavaltaan suorakulmainen noin 8,5 x 12 metriä laaja kuoppa, joka avautuu lounaaseen rinteeseen alapuolella olevalle kanavan rannalle. Kuopan syvyys on noin metri. Kuoppaa kiertää seinävalli, jonka leveys on noin 2 metriä. Kumpareen reunoihin on joitakin isoja kiviä (Ø 1 metriä), jotka saattavat liittyä joko rakennuksen seinään tai perustukseen.

Kohde sijaitsee hyvin hoidetussa nuoressa kuusimetsässä, ja paikalla ei ole juurikaan aluskasvillisuutta.

Rakennus (Kohde 05/5)

Loivan rinteeseen keskivaiheilla on pohjakaavaltaan suorakulmainen noin 5,5 x 9,5 metriä laaja terassi, joka sopisi hyvin rakennuksen paikaksi. Terassin eteläosassa on mahdollinen kivijalkakivirivi. Terassin keskiosassa pohjoispuolella on pieni rökkiö (tulisi?).

Kohde sijaitsee hyvin hoidetussa kuusimetsässä, ja paikalla ei ole juurikaan aluskasvillisuutta.

Kohteen 05/5 keskiosaan avattiin koekuoppa 2 (ks. s. 20).

Rökkiöt (Kohde 05/6)

Rinteellä on useita pohjakaavaltaan pyöreitä tai suorakulmaisia rökkiöitä. Rökkiöiden halkaisijat vaihtelevat yhdestä metristä muutamaan metriin. Rökkiöissä on päällekkäin 1-2 kivikertaa. Rökkiöissä on erikokoisia kiviä; isoimmat ovat halkaisijaltaan noin 0,3 metriä.

Kohde sijaitsee hyvin hoidetussa kuusimetsässä, ja paikalla ei ole juurikaan aluskasvillisuutta.

Kuoppa (Kohde 05/7)

Rinteeseen alaosassa oleva pyöreä kuoppa, jonka halkaisija on noin 4,5 metriä ja syvyys noin metri. Kuopan ympäriltä erottuu paikoin valli. Kuoppa on aluskasvillisuuden peitossa.

Rökkiöt (Kohde 05/8)

Kanavan rannalla rinteeseen alaosassa on vierakkain useita epämääräisiä kivrökkiöitä. Rökkiöt liittyvät kanavan rakentamiseen, ja eivät ole varsinaisia rakenteita.

Valli (Kohde 05/9)

Mäen alarinteellä on pohjakaavaltaan L:n muotoinen valli. Vallin etelä-pohjoissuuntaisen osan pituus on noin 28 metriä ja leveys noin 2,5 metriä. Vallin itä-länsisuuntaisen osan pituus on noin 12 metriä ja leveys noin 2,5 metriä.

Vallin eteläpäässä on kolme kuoppa, jotka liittyvät todennäköisesti maanottoon. Suurimman kuopan halkaisija on noin 4,5 metriä ja syvyys on noin metri. Pienemmät kuopat ovat alle 0,5 metriä syviä. Läntisemmän halkaisija on noin 2,5 metriä. Pohjoisemmän halkaisija noin 3 metriä.

Valli on hoidetussa kuusimetsässä, ja sen kohdalla on vähän aluskasvillisuutta. Kuopat ovat täysin aluskasvillisuuden peitossa.

Terassi (Kohde 05/10)

Rinteelle on kaivettu pohjakaavaltaan L:n muotoinen kuopanne. Kuopanteen itäreuna on länsipuolta korkeammalla. Kaivannon päissä on pohjakaavaltaan suorakulmaiset laajennukset. Pohjoisemmän laajuus on noin 29 x 9,5 metriä ja eteläisemmän 24 x 12 metriä. Kuopanteen itäpuolelle jää noin 58 x 18 metriä laaja terassi. Terassi on selkeästi keinotekoinen, ja siellä on paikoin näkyvissä mahdollisia kivijalkakiviä. Selviä rakennuksen pohjia ei kuitenkaan erottunut ainakaan syksyn 2005 kartoituksen aikana.

Kohde on hoidetussa kuusimetsässä, ja paikalla on vähän aluskasvillisuutta.

Rakennus (Kohde 05/11)

Jyrkän rinteiden alaosaan on kaivettu pohjakaavaltaan suorakulmainen noin 4,5 x 3,9 metriä laaja kuoppa. Rinteen puoleisen sivun korkeus on noin 2 metriä. Kuopan suulla on röykkiö (liesi, kiuas?). Röykkiössä ei ole tiiliä. Paikalla olevat tiilet on tuotu kesän 2005 kaivausalueelta.

8. Tulokset

Kesän 2005 yleisökaivaukset kohdistuvat kanavan rannalle paikalle, missä tiedetään olleen vuoden 1804 tienoilla kauppiaan talo. Kaivausalueelta paljastui tulipalossa tuhoutuneen rakennuksen itäpuoli. Rakennuksesta oli säilynyt uunin pohja ja palaneiden lattialankkujen hiiltyneitä jäännöksiä. Uunin tiilistä ja lohkokivistä koostuneet seinät olivat kaatuneet ja ehjänä oli ainoastaan saven päälle perustettu alin tiilikerta. Uunista löydettiin mm. mörssärinkuula ja rautapadan osia. Rakennuksen puulattian yhteydestä saatiin talteen mm. punasavikeramiikka-astian paloja, posliinia, fajanssia, lasihelmiä, rautanauvoja ja palanutta luuta. Aineisto on mitä ilmeisimmin peräisin joko 1700-luvun lopusta tai 1800-luvun alusta.

Kesän 2005 aikana suoritettiin kaivauksia myös kanavan itärannan eteläosassa paikalla, missä on ollut vuonna 1804 paja, vartiorakennus ja varikko. Tutkimuksissa paljastui kivistä ja maasta koostuneita seinävalleja. Löytöinä saatiin vain rautakuonaa ja raudanpaloja.

Helsingissä, tiistai, 24. tammikuuta 2006

V.-P. Suhonen

Lähteet ja kirjallisuus

Lähteet

Kansallisarkisto

Tie- ja vesirakennushallituksen insinöörikunnan arkisto (TVH). Akti n:o 146 vuodelta 1823 koskien vesitietä Savonlinnan ja Lappeenrannan välillä Telataipaleen, Kukontaipaleen, Käyhkän ja Kutveleentaipaleen kanavien kautta. Saksankielinen käännös venäjältä.

Maanmittaushallituksen kartat

Geographisk charta öfver Ruokolax sokn belägne i Jäskis härad och Kymmene gårds province författad år 1781. MH 166/2D 1/2 38 M 4/päällä.

Geographisk charta öfver Saminge och Karimaki socknar samt Randasalmi, Sulkava och Pumala socknars Keijserliga Ryska delar belägne i Nyslotts kreijs: författad af flere revision landmätare år 1785. MH 169 55 M 25/5.

Käyttökartat (Pitäjänkartat Ida 11b/56 M 27/4)

4121 03 Kukonharju, v.1944/1945

Pitäjänkartat

Puumala 4121 03, v. 1848.

Ruokolahti 4121 03, v. 1852.

Museovirasto/rakennushistorian osaston arkisto*Kartat ja piirrokset*

VIK = Venäläisen Insinöörikomennuskunnan piirustukset ja kartat: VIK II, Iisalmi-Viipuri + mallipiirroksia. Lappeenranta III, Lappeenrannan lähistöllä olevien linnoituspaikkojen, kanavien ym. paikkojen karttoja ja piirustuksia. 88–104.

Matkakertomus

Kauppi, Ulla-Riitta 1989: Kertomus matkasta Käyhkään, Kukonharjun ja Telataipaleen Venäjän Saimaan laivaston kanaville sekä niihin liittyneiden kasarmialueiden jäännöksille Savossa 7.-8.9.1989.

Tutkimusraportit

Hering, Frank 2003: Vanhojen kanavaympäristöjen kasviston inventointi Kaakkois-Suomessa. Helsingin yliopisto, aikuiskoulutuskeskus, Kotkan yksikkö. Museoviraston tilaama kasvillisuusselvitys.

Suhonen, V.-P 2004: Suvorovin kanavien arkeologinen inventointi vuonna 2004.

Sanomalehdet

Leskinen, Ilpo 2003: Vanha venäläinen vesitie saa suomalaisen korjauksen. Etelä-Saimaa 23.3.2003.

Kirjallisuus

Historiallisen ajan puolustusvarustuksia Etelä-Savossa. Mikkelin läänin liitto 11/1993.

Myllykylä, Turkka 1991: Suomen kanavien historia. Keuruu.

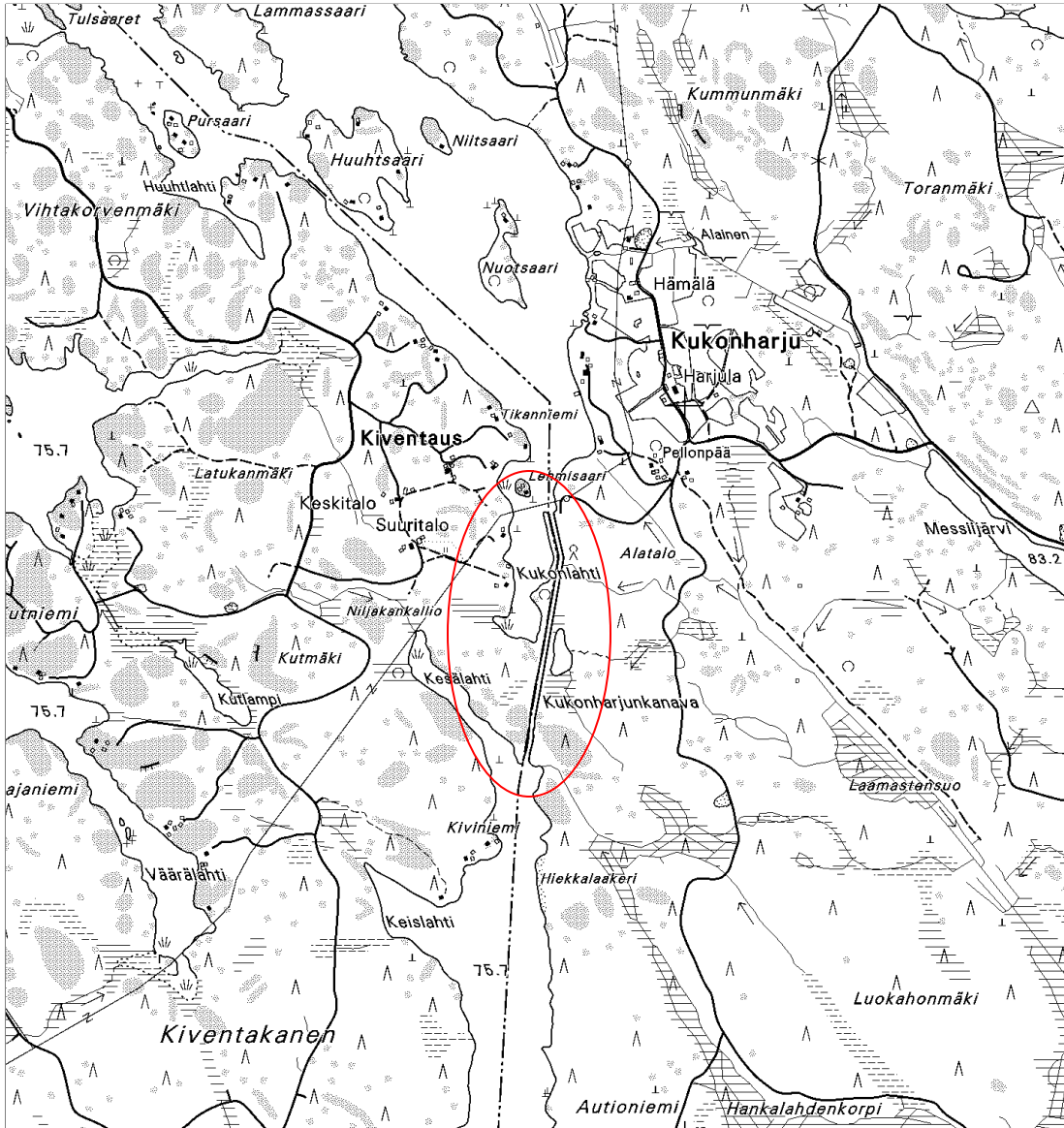
Pietaria puolustamassa, Venäläiset kanavointi ja linnoitustyöt Saimaalla.

Varkauden Taipaleen kanavamuseon näyttelyteksti.

Reinhold, Kain 1983: Die Münzen den Zaren Alexander I 1801-1825. Hagen.

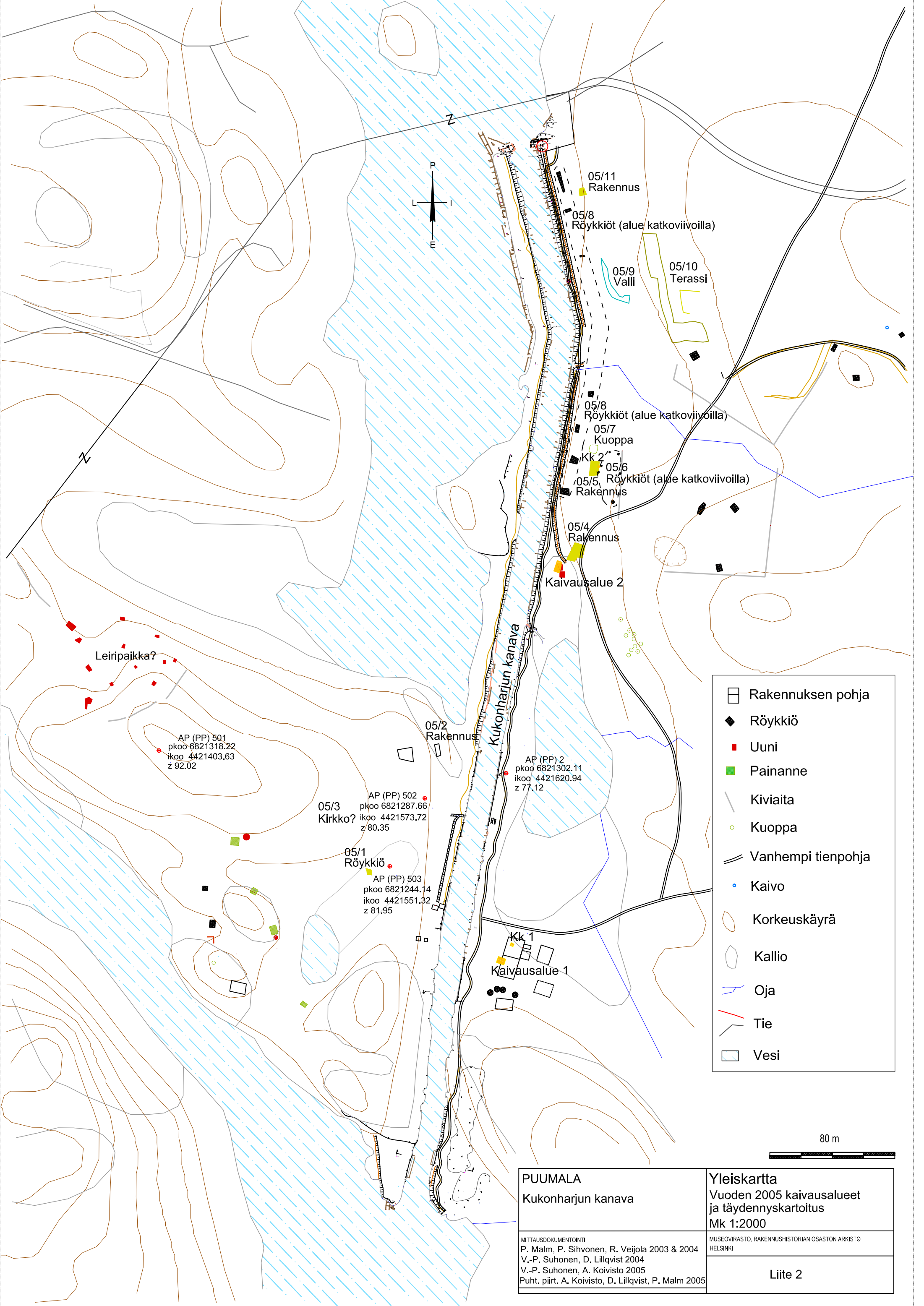
Spiridonova, Ljudmila Ivanovna 1999: Venäjän Saimaan laivasto ja sen toiminta 1780–1810. Kauskilasta kuntaliitokseen. Historiaa ja tarinoita. Etelä-Karjalan museon julkaisusarja nro 21. Lappeenranta.

Stuckenberg, J. Ch. 1841: Beschreibung aller im Russische Reiche gegrabenen oder projectirten Schiff- und Flossbaren Canale, in Historisch-Statichen-Technischer Beziehung nach den vollständigsten und zuverlässigsten quellen verfasst und von der Kaiserlichen St. Petersburgischen Academie eines Demidowschen Preises gewürdigt mit einer Carte von J. Ch. Stuckenberg. St. Petersburg.

PUUMALA, RUOKOLAHTI, Kukkoharjun kanava
Mk 1:20000

PK 4121 03

Leiripaikka?

AP (PP) 501
pkoo 6821318.22
ikoo 4421403.63
z 92.02

05/3
Kirkko?
AP (PP) 502
pkoo 6821287.66
ikoo 4421573.72
z 80.35

05/1
Röykkiö
AP (PP) 503
pkoo 6821244.14
ikoo 4421551.32
z 81.95

05/2
Rakennus

AP (PP) 2
pkoo 6821302.11
ikoo 4421620.94
z 77.12

Kk 1
Kaivausalue 1

05/11
Rakennus

05/8
Röykkiöt (alue katkoviivoilla)

05/9
Valli

05/10
Terassi

05/8
Röykkiöt (alue katkoviivoilla)

05/7
Kuoppa

Kk 2

05/6
Röykkiöt (alue katkoviivoilla)

05/5
Rakennus

05/4
Rakennus

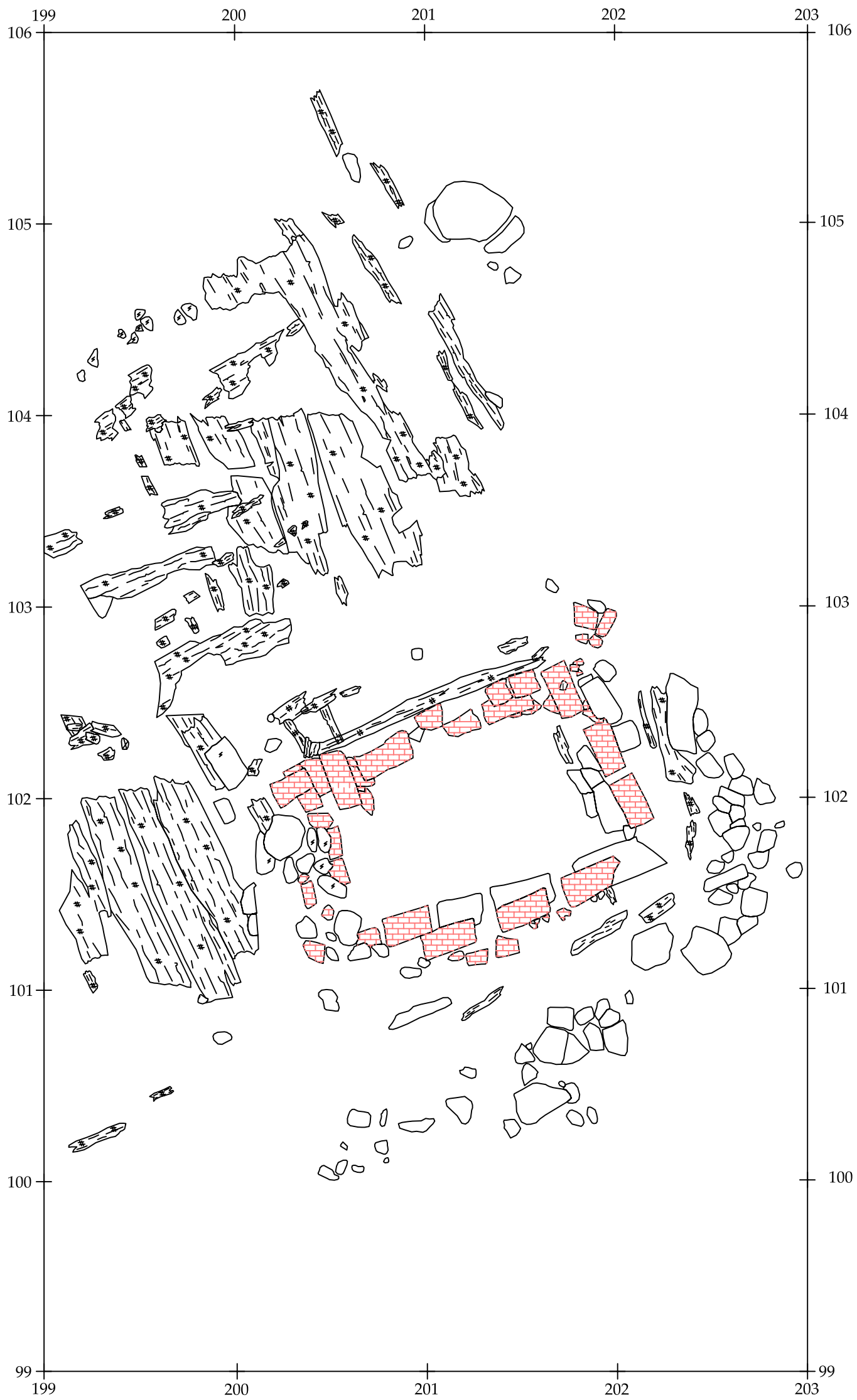
Kaivausalue 2

Kukonharjun kanava

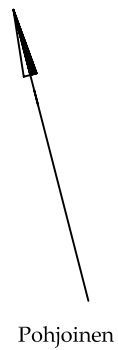
- Rakennuksen pohja
- Röykkiö
- Uuni
- Painanne
- Kiviaita
- Kuoppa
- Vanhempi tienpohja
- Kaivo
- Korkeuskäyrä
- Kallio
- Oja
- Tie
- Vesi

80 m

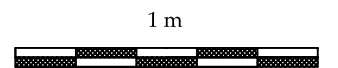
<p>PUUMALA Kukonharjun kanava</p>	<p>Yleiskartta Vuoden 2005 kaivausalueet ja täydennyskartoitus Mk 1:2000</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI P. Malm, P. Sihvonen, R. Veijola 2003 & 2004 V.-P. Suhonen, D. Lillqvist 2004 V.-P. Suhonen, A. Koivisto 2005 Puht. piirt. A. Koivisto, D. Lillqvist, P. Malm 2005</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Liite 2</p>

- Kivi
- Tiili
- Hiiltynyt puu

Pohjoinen

1 m

<p>PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005</p>	<p>Alue 2 Koostekartta rakenteista R201, Y202, Y206, Y211, Y212, Ku208 Mk 1:25</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puht. piirt. Andreas Koivisto 2005</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Liite 3</p>

Liite 4

Puumala Kukonharju 2005

Diakuvat MV/RHO 125554: 1-69

Alanumero	Kaivausalue	Aihe	Suunta
1	Alue1a	Kaivausalue ennen kaivausten aloittamista.	W
2	Alue1a	Kaivausvaihe 2	SW
3	Alue1a	Kaivausvaihe 2	W
4	Alue1a	Kaivausvaihe 2	NE
5	Alue1a	Kaivausvaihe 3	SW
6	Alue1a	Kaivausvaihe 3	W
7	Alue1a	Kaivausvaihe 3	S
8	Alue1a	Kaivausvaihe 3	SW
9	Alue1a	Kaivausvaihe 4	N
10	Alue1a	Kaivausvaihe 4	NE
11	Alue1a	Kaivausvaihe 4	S
12	Alue1a	Kaivausvaihe 4	SE
13	Alue1a	Kaivausvaihe 5	SW
14	Alue1a	Kaivausvaihe 5	SE
15	Alue1a	Kaivausvaihe 5	N
16	Alue1a	Kaivausvaihe 5	S
17	Alue1a	Kaivausvaihe 6	E
18	Alue1a	Kaivausvaihe 6	SW
19	Alue1a	Kaivausvaihe 6	N
20	Alue1a	Kaivausvaihe 6	E
21	Alue1a	Kaivausvaihe 6	SE
22	Alue1a	Pohja	SW
23	Alue 1a	Pohja	NE
24	Alue 1a	Koekuoppa	SW
25	Alue 1b	Kaivausvaihe 1	E
26	Alue 1b	Kaivausvaihe 2	NE
27	Alue 1b	Kaivausvaihe 2	SE
28	Alue 1b	Pohja	SE
29	Alue 1b	Pohja	E
30	Alue 2	Kaivausalue ennen kaivausten aloittamista.	NW

Alanumero	Kaivausalue	Aihe	Suunta
31	Alue 2	Uuni R201, vaihe 1, mörssarinkuula	E
32	Alue 2	Uuni R201, vaihe 1, mörssarinkuula	N
33	Alue 2	Uuni R201, vaihe 1, mörssarinkuula	N
34	Alue 2	Uuni R201, vaihe 1, mörssarinkuula	W
35	Alue 2	Uuni R201, vaihe 1, mörssarinkuula	W
36	Alue 2	Uuni R201, vaihe 1, lähikuva mörssarinkuulasta	W
37	Alue 2	Uuni R201, vaihe 2.	S
38	Alue 2	Uuni R201, vaihe 2.	E
39	Alue 2	Uuni R201, vaihe 2.	NW
40	Alue 2	Uuni R201, vaihe 2.	NE
41	Alue 2	Uuni R201, vaihe 3	NE
42	Alue 2	Uuni R201, vaihe 3	S
43	Alue 2	Uuni R201, vaihe 3	SW
44	Alue 2	Uuni R201, vaihe 3	SE
45	Alue 2	Uuni R201, vaihe 4	NE
46	Alue 2	Uuni R201, vaihe 4	N
47	Alue 2	Uuni R201, vaihe 5	SW
48	Alue 2	Uuni R201, vaihe 5	W
49	Alue 2	Uuni R201, vaihe 6	N
50	Alue 2	Uuni R201, vaihe 6	N
51	Alue 2	Uunin R201 viereinen rakenne R210	SE
52	Alue 2	Uunin R201 viereinen rakenne R210	S
53	Alue 2	Uunin R201 viereinen rakenne R210	S
54	Alue 2	Uunin R201 viereinen rakenne R210	SE
55	Alue 2	Lattialankut R204	NE
56	Alue 2	Lattialankut R204	N
57	Alue 2	Lattialankut R204	NW
58	Alue 2	Lattialankut R204	SW
59	Alue 2	Lattialankut R204	W
60	Alue 2	Lattialankut R204	N
61	Alue 2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 1	S
62	Alue 2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 1	N
63	Alue 2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 1	W
64	Alue 2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 2	E
65	Alue 2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 2	N

Alanumero	Kaivausalue	Aihe	Suunta
66	Alue 2	Kuoppa KU208	NE
67	Alue 2	Kuoppa KU213	NE
68	Alue 2	Kuoppa KU213	NE
69	Alue 2	Koekuoppa	NE

Liite 5
Puumala Kukonharju 2005
Mustavalkokuvat MV/RHO 125555: 1-108

Alanumero	Kaivausalue	Aihe	Suunta
1	Alue1a	Kaivausalue ennen kaivausten aloittamista.	W
2	Alue2	Kaivausalue ennen kaivausten aloittamista.	NE
3	Alue1a	Kaivausvaihe 1	W
4	Alue1a	Kaivausvaihe 1	SE
5	Alue1a	Kaivausvaihe 1	NE
6	Alue1a	Kaivausvaihe 1	NE
7	Alue1a	Kaivausvaihe 1	W
8	Alue2	Kaivausvaihe 1	NW
9	Alue2	Kaivausvaihe 1	SW
10	Alue2	Kaivausvaihe 1	SE
11	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 1.	SE
12	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 1.	SE
13	Alue2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 1	NW
14	Alue2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 1	NE
15	Alue2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 1	S
16	Alue2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 1	S
17	Alue1a	Kaivausvaihe 2	SW
18	Alue1a	Kaivausvaihe 2	S
19	Alue1a	Kaivausvaihe 2	SE
20	Alue2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 1	NW
21	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 2	W
22	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 2	E
23	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 2	SE
24	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 2	S
25	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 2, mörssarinkuula.	W
26	Alue1a	Kaivausvaihe 3	NE
27	Alue1a	Kaivausvaihe 3	NE
28	Alue1a	Kaivausvaihe 3	E
29	Alue1a	Kaivausvaihe 3	S
30	Alue1a	Kaivausvaihe 3	W

Alanumero	Kaivausalue	Aihe	Suunta
31	Alue1a	Kaivausvaihe 3	NW
32	Alue1a	Kaivausvaihe 3	N
33	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 3	W
34	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 3	N
35	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 3	E
36	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 3	S
38	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 3	SW
39	Alue2	Kuoppa KU208	SW
40	Alue2	Uunin R201 viereinen rakenne R210	S
41	Alue2	Uunin R201 viereinen rakenne R210	S
42	Alue2	Uunin R201 viereinen rakenne R210	S
43	Alue1b	Kaivausvaihe 1	NE
44	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 4	W
45	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 4	W
46	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 4	W
47	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 4	S
48	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 4	SE
49	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 4	NE
50	Alue1a	Kaivausvaihe 3	W
51	Alue1a	Kaivausvaihe 3	SW
52	Alue1a	Kaivausvaihe 3	NE
53	Alue1a	Kaivausvaihe 3	N
54	Alue2	Kaivausvaihe 2	SE
55	Alue2	Kaivausvaihe 2	S
56	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	SE
57	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	S
58	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	NW
59	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	N
60	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	N
61	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	N
62	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	N
63	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	NE
64	Alue2	Kaivausvaihe 2, lattialankut R204	NE
65	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 5	SE

Alanumero	Kaivausalue	Aihe	Suunta
66	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 5	S
67	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 5	W
68	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 5	SW
69	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 5	S
70	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 5	NW
71	Alue2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 2	S
72	Alue2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 2	E
73	Alue2	Lattialankut R204, lähikuva, kaivausvaihe 2	N
74	Alue1a	Kaivausvaihe 4	N
75	Alue1a	Kaivausvaihe 4	N
76	Alue1a	Kaivausvaihe 4	NW
77	Alue1a	Kaivausvaihe 4	SW
78	Alue1a	Kaivausvaihe 4	SW
79	Alue1a	Kaivausvaihe 4	N
80	Alue1a	Kaivausvaihe 4	NE
81	Alue1a	Kaivausvaihe 4	E
82	Alue1a	Kaivausvaihe 4	SE
83	Alue1a	Kaivausvaihe 4	SE
84	Alue1a	Kaivausvaihe 4	S
85	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 6	N
86	Alue2	Uuni R202, kaivausvaihe 6	E
87	Alue1b	Kaivausvaihe 2	NE
88	Alue1b	Kaivausvaihe 2	SE
89	Alue2	Uuni R202, Kaivausvaihe 7	SW
90	Alue2	Uuni R202, Kaivausvaihe 7	S
91	Alue2	Uuni R202, Kaivausvaihe 7	W
92	Alue2	Uuni R202, Kaivausvaihe 7	N
93	Alue2	Uuni R202, Kaivausvaihe 7	N
94	Alue2	Kuoppa KU213	NE
95	Alue2	Koekuoppa	N
96	Alue2	Koekuoppa	N
97	Alue2	Kuoppa KU213	NE
98	Alue1a	Pohja	NE
99	Alue1a	Pohja	NE

Alanumero	Kaivausalue	Aihe	Suunta
100	Alue1a	Pohja	SE
101	Alue1a	Pohja	S
102	Alue1a	Pohja	S
103	Alue1a	Pohja	SW
104	Alue1a	Pohja	SW
105	Alue1a	Pohja	S
106	Alue1a	Koekuoppa	SE
107	Alue1b	Pohja	SE
108	Alue1b	Pohja	E
109	Alue1b	Pohja	NE

Liite 6

Puumala Kukonharju 2005

Löydöt KM 2005070: 1-136

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
1	Y 101	R 103:1	202	301		Rauta	Kuona		1	28 x 19 x 16 mm	9,80 g
2	Y 101	R 103:1	202	302		Rauta	Kuona		2	33 x 25 x 20 mm (suurin)	Yhteisp ano 31,42 g
3	Y 101	R 103:1	203	303		Rauta	Kuona		1	30 x 24 x 16 mm	19,98 g
4	Y 101	R 103				Kivi		Kiven kappale, jossa jäljellä noin kolmasosa porausjäljestä.	1	104 x 52 x 23 mm	170,07 g
5	Y301		213	305		Rauta	Kuona		1	28 x 24 x 15 mm	24,52 g
6	Y 301		214	305		Rauta	Kuona		4	28 x 27 x 18 mm (suurin)	Yhteisp aino 47,78 g
7	Y 200		99	200		Lasi	Ikkunal	Ikkunalasin pala, joka on ollut tulessa. Hieman vääntynyt. Yksi sivuista suora.	1	22 X 15 x 2 mm	1,07 g
8	Y 200		100	200		Lasi	Ikkunal	Kirkas ikkunalasin pala.	1	33 x 14 x 2 mm	2,4 g
9	Y 200		100	202		Palanut			1	18 x 14 x 4 mm	1,02 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
10	Y 200		101	199		Palanut		Tiiviitä palaneen saven palasia.	13	102 x 66 x 49 mm (suurin)	Yhteispaino 710,34 g
11	Y 200		101	202		Palanut		Toisella puolella silattu pinta.	1	30 x 27 x 12 mm	6,50 g
12	Y 200		102	200		Palanut			1	19 x 7 x 2 mm	0,41 g
13	Y 200		102	201		Rauta	Naula	Kanta on pyöreähkö. Varsi kapenee kohti kärkeä, mutta on vääntynyt.	1	Kannan halk. 14 mm	6,23 g
14	Y 200		105,60	201,99		Punasav	Astia	Astian reunapala. Reuna kaartuu ulospäin ja on profiloitu. Reunassa palamisen jälkiä. Sisäpinnalla kirkas lyijylasite. Astian halkaisija n. 20 cm.	1	50 x 47 x 6 mm	18,54 g
15	Y 200		105,81	202,62		Valkosa	Liitupii	Liitupiipun pesä, jossa ei ole leimoja. Pesä on mustunut ja sen ulkoreunat ovat hyvin kuluneet.	1	42 x 21 mm	9,69 g
16	Y 202		99	199		Fajanssi	Astia	Astian reunapala. Ulospäin kaartuva reuna on profiloitu. Ulkoreunan yläosassa on koristeviiva ja sen alapuolella uurreviiva. Ulkopinnalla sininen tinalasitus, sisäpuolen lasitus vaaleansininen. Halkaisija n. 6 cm.	1	22 x 23 x 9 mm	3,73 g
17	Y 202		100	199		Lasi	Ikkunal	Kirkas ikkunalasin pala. Yksi sivuista on suora.	1	30 x 16 x 2 mm	1,22 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
18	Y 202		100	200		Rauta	Hevose	Kanta kulmikkaan soikea, varsi litistetty.	1	Kanta 14 x 9 mm, pituus 31 mm	4,31 g
19	Y 202		100	200		Pii	Tuluspi	Harmaanvalkoinen, isketty ja palanut piin pala. Sopii yhteen KM 2005070:21 kanssa.	1	20 x 10 x 3 mm	0,67 g
20	Y 202		101	199		Rauta	Naula	Kanta on nelikulmainen. Varsi on suora ja nelikulmainen, kapenee kärkeä kohden.	1	Kanta 14 x 15 mm, pituus 88 mm	26,05 g
21	Y 202		101	199		Pii	Tuluspi	Harmaansinertävä piin pala. Sopii yhteen KM 2005070:19 kanssa.	1	27 x 15 x 5 mm	3,20 g
22	Y 202		101	199		Palanut			1	17 x 10 x 7 mm	1,07 g
23	Y 202		101	199		Palanut		Tiiviitä ja kovia palasia.	67	75 x 64 x 53 mm (suurin)	Yhteispaino 1385,36 g
24	Y 202		101	200		Lasi	Kristalli	Fasetoitu lasihelmi, jonka molemmissa päissä reiät. Katkennut molemmista päistä reiän kohdalta, muoto pisaramainen. Toinen puoli lähes sileä, toinen kupera. Luultavasti kristallikruunun riipus.	1	24 x 17 x 11 mm	4,95 g
25	Y 202		101	200		Lasi	Ikkunal	Kirkas, mutta samentunut ikkunalasin pala.	1	17 x 5 x 2 mm	0,27 g
26	Y 202		101	200		Palanut			15		Yhteispaino 1,01 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
27	Y 202	R 201	101	200		Rauta	Naula	Kanta on epämääräinen korrodoitunut möykky. Varsi on vääntynyt.	1	Pituus 38 mm	5,56 g
28	Y 202		102	199		Palanut			18	26 x 34 x 20 mm (suurin)	Yhteispaino 98,33 g
29	Y 202	R 204	102	199		Lasi	Pullo	Pieni pala ohutta, vihertävää lasia. Ilmakuplia ei ole näkyvissä. Pullosta tai juomalasista.	1	21 x 16 x 1 mm	1,57 g
30	Y 202	R 204	102	199		Lasi	Ikkunal	Kaksi palaa kirkasta lasia, joista toisessa palamisen merkkejä.	2	19 x 15 x 2 mm ja 29 x 8 x 2 mm	0,93 g ja 0,58 g
31	Y 202		103	199		Rauta	Esineen	Sydämen muotoinen pala, jonka tyvestä lähtee mahdollisesti varsi, joka on katkennut. Koriste tai koru?	1	22 x 16 x 3 mm	1,37 g
32	Y 202		103	199		Rauta	Naula	Kanta on kulmikas. Varsi on nelikulmainen ja kärkeen kapeneva.	1	Kanta 11 x 11 mm, pituus 116 mm	27,51 g
33	Y 202		103	199		Rauta	Naula	Kanta on kulmikas. Varsi on suora ja nelikulmainen, kärkeen kapeneva.	1	Kanta 11 x 14 mm, pituus 85 mm	22,50 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
34	Y 202		103	199		Posliini	Astia	Kaksi lautasen palaa; reunapala ja pohjapala. Reunapalan reuna on kullattu, lisäksi reunassa kulkee kolme kultaista viivaa ja niiden alapuolella kultainen verkkokuvio. Pohjapalassa lasitteen päälle on maalattu keltaisia ja ruskeita viivoja, ehkä myös punertavia kukkia. Värit ovat saattaneet muuttua. Pohjassa on sinisellä maalattu kyrillinen (?) kirjain. Lautasen halkaisija 13 cm.	2	57 x 27 x 4 mm (reunapala) ja 42 x 37 x 3 mm	6,55g (reunapala) ja 6,45 g
35	Y 202		103	199		Palanut			1	15 x 6 x 2 mm	0,16 g
36	Y 202		103	200		Palanut			1	7 x 6 x 5 mm	0,14 g
37	Y 202		103	200		Puu?		Terävä, piikkimäinen kappale. Toinen pää pyöreähkö, poikkileikkaus kolmiomainen.	1	19 x 9 mm	0,19 g
38	Y 202		103	200		Palanut			2	37 x 20 x 14 (suurin)	Yhteispaino 12,61 g
39	Y 202		103	201		Palanut		Toisessa palassa kasvipainanteita.	2	45 x 40 x 17 mm (suurempi)	Yhteispaino 61,79 g
40	Y 202		104	199		Punasav	Astia	Kylkipala, jonka sisäpinnalla väritön lyijylasitus. Ulkopinta rapautunut.	1	11 x 5 x 1 mm	0,19 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
41	Y 203		99	199		Lasi	Ikkunal	Kaksi kirkasta, mutta sumeaa ikkunalasin palasta. Toisen palan sivuista yksi on suora.	2	34 x 22 x 2 mm ja 24 x 18 x 2 mm	2,52 g ja 1,45 g
42	Y 203		99	200		Rauta	Naula	Kanta on kulmikas. Varsi on suora, nelikulmainen ja kärkeen kapeneva.	1	Kanta 14 x 14 mm, pituus 93 mm	29,09 g
43	Y 203		99	200		Rauta	Naula	Kanta on kulmikas. Varsi on suora ja nelikulmainen.	1	Kanta 12 x 13 mm, pituus 36 mm	10,08 g
44	Y 203		99	200		Rauta	Naula	Kanta on kulmikas. Varsi on suora ja nelikulmainen.	1	Kanta 12 x 12 mm, pituus 44 mm	12,65 g
45	Y 203		99	200		Rauta	Naula	Kaksi naulan katkelmaa, joiden kannat puuttuvat. Varret litteitä ja kulmikkaita. Toisen varsi on hieman käyrä ja kapenee kärkeä kohden.	2	Pituus 65 ja 45 mm	Yhteispaino 13,59 g
46	Y 203		99	200		Kalan su		Pieni pyöreähkö somu.	1	6 x 4 mm	Alle 0,01 g
47	Y 203		99	201		Rauta	Naula	Pieni naula, jossa on hyvin kapea kanta tai sitten kanta on katkennut. Varsi on litteän kulmikas ja se kapenee kärkeä kohden.	1	40 x 4 mm	1,69 g
48	Y 203		99	202		Lasi	Ikkunal	Erimuotoisia lasinpaloja, lähes kaikissa palamisen jälkiä.	11	44 x 24 x 2 mm (suurin)	Yhteispaino 18,27 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
49	Y 203		99	202		Palanut			2	35 x 25 x 22 mm (suurin)	Yhteisp aino 16,90 g
50	Y 203		100	200		Rauta	Naula	Kanta on kulmikas. Varsi on suora ja nelikulmainen.	1	Kanta 11 x 14 mm, pituus 34 mm	12,15 g
51	Y 203	R 201	100	200		Rauta	Avain	Avaimen katkelma, kärkiosa. Varsi on ontto, kärjessä kaksi kieltä, joista alempi on ylempää hieman pidempi.	1	41 x 25 x 22 mm	20,36 g
52	Y 203	R 201	100	200		Rauta	Pata	Kaksi rautapadan kylkipalaa. Palat ovat kuperia, väriltään hieman punertavia.	2	46 x 33 x 7 mm (suurin)	Yhteisp aino 37,82 g
53	Y 203	R 201	100	200		Rauta	Kiila	Kiilan katkelma. Varsi nelikulmikas ja kapenee kärkeä kohden.	1	53 x 10 x 9 mm	11,91 g
54	Y 203	R 201	100	200		Rauta	Naula	Naulan katkelma, kanta puuttuu. Varsi nelikulmikas ja vääntynyt. Kärki on terävä.	1	48 x 4 x 4 mm	2,46 g
55	Y 203		100	201		Palanut		Paloissa hirsi -tai lankkupainanteita. Yksi paloista on osittain kuonaantunut.	3	49 x 42 x 18 (suurin)	Yhteisp aino 73,97 g
56	Y 203		100	202		Lasi	Ikkunal	Kirkkaita ikkunalasin paloja.	2	45 x 14 x 2 mm ja 46 x 15 x 2 mm	2,41 g ja 2,28 g
57	Y 203		100	202		Tiili		Toisessa tiilen palassa on kasvipainanne.	2	38 x 23 x 13 mm (suurin)	Yhteisp aino 17,38 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
58	Y 203		101	199		Palanut		Osassa paloista on sileitä pintoja.	14	37 x 31 x 15 mm (suurin)	Yhteispaino 120,64 g
59	Y 203	R 201	101	200		Rauta	Pata	Rautapadan kylkipala. Reuna on kupera ja punertava.	1	44 x 33 x 6 mm	23,44 g
60	Y 203	R 201	101	200		Rauta	Naula	Kanta on suorakulmainen. Varsi on kulmikas ja käyrä, kapenee kärkeä kohden.	1	Kanta 15 x 13 mm, pituus 89 mm	28,31 g
61	Y 203	R 201	101	200		Rauta	Naula	Kanta on suorakulmainen. Varsi on kulmikas ja kapenee kärkeä kohden.	1	Kanta 14 x 13 mm, pituus 45 mm	14,8 g
62	Y 203	R 201	101	200		Rauta	Naula?	Naulan katkelma? Korrodoitunut, nelikulmainen varsi.	1	38 x 11 x 9 mm	11,05 g
63	Y 203	R 201	101	200		Palanut			1	18 x 10 x 4 mm	0,38 g
64	Y 203	R 201	101	200		Palanut		Palojen toinen puoli on tummunut.	2	29 x 23 x 7 mm (suurin)	Yhteispaino 9,68 g
65	Y 203	R 201	101	201		Rauta	Pata	Padan reunapala. Kaareva katkelma, jonka reunassa on profilointia ja paksunnos. 23 mm yläreunan alapuolella on astiaa kiertävä kohoviiva. Padan halkaisija on n. 60 cm.	1	168 x 151 x 5 mm	616,0 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
66	Y 203	R 201	101	201		Rauta	Pata	Kaksi padan reunapalaa ja kaksi kylkipalaa. Palat ovat kaarevia ja punertavia. Toisen reunapalan reuna kaartuu ulospäin ja siinä on paksunnos. Paksunnos on kuitenkin pienempi kuin 2005070:65 :ssä.	4	Paksuus 4-9 mm	Yhteispaino 41,65 g
67	Y 203	R 201	101	201		Rauta	Naula	Kanta on soikeahko, varsi on nelikulmainen ja käyrä, kärkeen kapeneva.	1	Kanta 20 x 16 mm, pituus 80 mm	13,05 g
68	Y 203	R 201	101	201		Lasi	Ikkunal	Kirkas ikkunalasin pala, jonka sivuista yksi on suora. Sopii yhteen KM 2005070:75 kanssa.	1	53 x 28 x 2 mm	5,15 g
69	Y 203	R 201	101	201		Palanut		Osassa paloista on puu- tai kasvipainanteita. Yksi paloista on osittain kuonaantunut.	14	53 x 47 x 21 mm (suurin)	Yhteispaino 235,43 g
70	Y 203		101	203		Tiili		Paloissa on sileitä pintoja. Yksi paloista on osittain kuonaantunut.	4	68 x 52 x 24 mm (suurin)	Yhteispaino 129,45
71	Y 203	R 201	102	200		Rauta	Kuula	Pyöreä mörssärinkuula, jossa on soikea kolo (29 x 23 mm) ruudille. Kolon syvyys on 155 mm. Ruutikolon molemmin puolin on linjassa kaksi puoliympyrän muotoista painaumaa (29 x 29 mm, syvyys n. 15 mm). Ruutikolon alapuolelle on kaiverrettu V-kirjain.	1	Halk. n. 185 mm	19,20 kg

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
72	Y 203	R 201	102	200		Rauta	Naula	Kanta on pyöreä. Varsi on kulmikas, suora ja kapenee kärkeä kohden.	1	Kannan halk. 14 mm, pituus 75 mm	6,48 g
73	Y 203	R 201	102	201		Rauta	Naula	Kanta on neliön muotoinen. Myös varsi on nelikulmainen ja kapenee kärkeä kohden.	1	Kanta 16 x 16 mm, pituus 89 mm	25,05 g
74	Y 203	R 201	102	201		Rauta	Naula	Kanta on soikean muotoinen. Varsi on käyrä, kulmikas ja litistetty.	1	Kanta 17 x 18 mm, pituus 47 mm	7,80 g
75	Y 203	R 201	102	201		Lasi	Ikkunal	Toinen pala on palanut. Toinen paloista sopii yhteen KM 2005070:68 kanssa.	2	36 x 9 x 2 mm ja 21 x 11 x 2 mm	1,02 g ja 1,27 g
76	Y 203		103	201		Rauta	Naula	Kanta on kulmikas. Varsi on nelikulmainen ja kapeneva, käyristyy hieman kärjestä.	1	Kanta 13 x 12 mm, pituus 107 mm	29,54 g
77	Y 203		103	201		Palanut			2	36 x 32 x 20 mm (suurin)	Yhteispaino 27,78 g
78	Y 203		104,14	202,35		Punasav	Astia	Kaksi kylkipalaa. Toisen palan ulkopinnassa dreijausjälkiä, ei lasitusta. Sisäpinta rapautunut. Toisen palan sisäpinnalla ruskea lyijylasitus, ulkopinta rapautunut.	2	36 x 35 x 6 mm ja 34 x 20 x 6 mm	4,58 g ja 2,97 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
79	Y 203		105	199		Rauta	Naula	Kanta on pyöreän kulmikas. Varsi on nelikulmainen ja taittunut.	1	Kanta 15 x 15 mm, pituus 54 mm	14,02 g
80	Y 203		105	200		Rauta	Nappi	Nappi on muodoltaan soikea. Kanta on kupera. Käyrää vartta jäljellä 7 mm.	1	Kanta 14 x 11 mm, kokonais pit. 14 mm	1,85 g
81	Y 203		105	200		Punasav	Astia	25 kylkipalaa ja yksi reunapala. Palat huonokuntoisia, sillä ne ovat pieniä ja osassa paloista toinen tai molemmat pinnat ovat rapautuneet. Osassa paloista ulkopinnalla dreijausjälkiä, sisäpinnalla ruskea lyijylasitus. Reunapalan sisäpuoli rapautunut, sisäpuolen lasitus ulottuu osittain reunan päälle. Reuna profiloitu, ulkopinnalla dreijausjälkiä. Astian halkaisija n. 21 cm.	26	24 x 23 x 7 mm (reunapala)	Yhteispaino 14,48 g
82	Y 203		105	202		Rauta	Naula	Kanta on pyöreän kulmikas. Varsi on nelikulmainen ja hieman kaareva.	1	Kanta 12 x 12 mm, pituus 52 mm	15,76 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
83	Y 203		105	202		Punasav	Astia	Kylkipala, jonka molemmat pinnat ovat osittain rapautuneet. Ulkopinnalla näkyvissä dreijausjälkiä, sisäpinnalla ruskeaa lasitusta, kuten KM 2005070:78 ja :81.	1	19 x 18 x 6 mm	2,0 g
84	Y 203	R 201				Palanut			3	38 x 28 x 11 mm (suurin)	Yhteispaino 17,20 g
85	Y 205	R 204	101	199		Rauta	Pata	Padan kylkipaloja. Yksi suurehko pala, 12 pientä palaa sekä muruja. Kaikki palat ovat hyvin korrodoituneita.	13	118 x 114 x 19 mm (suurin)	Yhteispaino 380,15 g
86	Y 205	R 204	101	199		Punasav	Astia	Ohut kylkipala, jonka sisäpinta on sileä. Ei lasitusta.	1	9 x 7 x 2 mm	0,36 g
87	Y 205	R 204	101,64	199,60		Lasi	Helmi	Värittömästä, mutta sameasta lasimassasta valmistettu pyöreähkö lasihelmi. Lasimassassa pieniä ilmakuplia.	1	10 x 8 x mm. Reiän halk. 4 mm	0,89 g
88	Y 205	R 204	101	199		Palanut			1	14 x 6 x 3 mm	0,33 g
89	Y 205	R 204	101	199		Luu			1	15 x 7 x 3 mm	0,18 g
90	Y 205	R 204	101	199		Palanut			15	52 x 36 x 24 mm (suurin)	Yhteispaino 300,91 g
91	Y 205		102	199		Kuparis	Esineen	Kuparilangan katkelma, joka on kahdessa osassa. Lanka on kerällä.	1	Langan pituus 9 mm, paksuus 3 mm	0,95 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
92	Y 205		102	200		Rauta	Hevose	Hevosenkengän naulan katkelma. Kanta on soikeahko, varsi hieman käyrä.	1	Kanta 10 x 11 mm, pituus 18 mm	1,05 g
93	Y 205	R 204	102	200		Palanut			17		Yhteispaino 1,29 g
94	Y 205		103	199		Rauta	Naula	Kanta on neliömäinen. Myös varsi on neliömäinen ja kapenee kärkeä kohden.	1	Kanta 13 x 14 mm, pituus 126 mm	17,08 g
95	Y 205		103	199		Lasi	Ikkunal	Palanut, kirkas lasinpala.	1	16 x 16 x 2 mm	0,69 g
96	Y 205	R 204	103	199		Lasi	Ikkunal	Ohut ja vihertävä lasinpala. Levymäinen, ikkunaliasia.	1	20 x 16 x 1 mm	0,53 g
97	Y 205		103	199		Kivi	Pii	Valkoinen, palanut piin pala.	1	12 x 10 x 5 mm	0,67 g
98	Y 205	R 204	103	199		Kivi	Pii	Musta, isketty piin pala. Tuluspiitä?	1	23 x 17 x 6 mm	3,63 g
99	Y 205		103	199		Palanut		Joukossa linnun luita.	43		Yhteispaino 17,41 g
100	Y 205	R 204	103	199		Luu	Hamm	Poskihammas.	1	20 x 17 x 12 mm	4,22 g
101	Y 205		103	200		Tuohi?		Ristikkäistä palttinasidosta, tuohta? Särkeen leveys n. 4 mm. Kyseessä on luultavasti jokin koppa (esim. silppukoppa) tai kontti. Sidosta löytyi melko laajalta alueelta.	1		

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
102	Y 205	R 204	103	200		Lasi	Pullo	Ohut, vihertävä lasinpala. Lasimassassa on ilmakuplia. Pullosta tai juomalasista.	1	16 x 12 x 1 mm	0,34 g
103	Y 205	R 204	103	200		Palanut		Paloissa on sileitä pintoja.	2	60 x 49 x 16 mm (suurin)	Yhteispaino 91,93 g
104	Y 205		104	200		Rauta	Naula	Kanta on suorakulmainen, varsi neliömäinen.	1	Kanta 14 x 12 mm, pituus 42 mm	15,52 g
105	Y 205		104	200		Punasav	Astia	Kolme kylkipalaa. Yhden palan ulkoreunassa on dreijausjälkiä, toisessa palassa jäljellä vähän ruskeaa lyijylasitusta. Kolmannen palan molemmat pinnat ovat rapautuneita, edellisistä vain toinen pinta on rapautunut. Muistuttaa KM 200507 :78, :81 ja :83:sta	3	26 x 27 x 5 mm (suurin)	Yhteispaino 5,47 g
106	Y 205		104	200		Punasav	Astia	Kylkipala, jonka ulkopinnalla on dreijausjälkiä. Ulkopinta on tummunut, sisäpinta rapautunut.	1	21 x 19 x 3 mm	1,44 g
107	Y 209	R 201	101	200		Rauta	Hevose	Hyvin korrodoitunut.	1	Pituus 35 mm	3,94 g
108	Y 209	R 201	102	200		Rauta	Naula	Naulan varsi on nelikulmainen, kanta puuttuu.	1	Pituus 35 mm	6,52 g
109	Y212		101	201		Rauta	Kuona	Hiekkaan ja kiviin sekoittunutta, voimakkaasti palanutta rauta(?)kuonaa.	1	32 x 28 x 20 mm	14,28 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
110	Y 214	Ku 213	102	199		Rauta	Hevose	Hyvin korrodoitunut.	1	Pituus 20 mm	3,19 g
111	Y 214	Ku 213	102	199		Punasav	Astia	Vadin tai lautasen reunapala. Sisäpinnan reunassa on valkoisella savilietteellä tehty viivakoriste sekä boluskoristelua. Lietteen päällä vihertävä lyijylasitus. Reuna profiloitu, ulkopinnalla dreijausjälkiä. Astian halkaisija n. 22 cm. Luultavasti samasta astiasta kuin KM 2005070:117.	1	38 x 46 x 7 mm	17,56 g
112	Y 214	Ku 213	102	199		Lasi	Ikkunal	Vihertävä, ohut ikkunalasin palanen.	1	19 x 19 x 1 mm	0,67 g
113	Y 214	Ku 213	102	199		Lasi		Palaneita lasinpaloja, yksi muodoltaan pisaramainen.	3	33 x 9 x 3 mm (suurin)	Yhteisp aino 1,94 g
114	Y 214	Ku 213	102	199		Palanut			134		Yhteisp aino 50,92 g
115	Y 214	Ku 213	102	199		Palanut		Molemmissa paloissa on hirsi -tai lankkupainanne.	2	27 x 26 x 8 mm (suurin)	Yhteisp aino 14,49 g
116	Y 214	Ku 213	102	199		Orgaani		Kalansuomu.	1	6 x 7 mm	0,01 g
117	Y 214	Ku 213	103	199		Punasav	Astia	Lautasen tai vadin pohjapala. Astian ulkopinta on silattu. Sisäpinnalla valkoisella lietteellä maalattu palloja, päällä vihertävä lyijylasitus. Lasitus kupruilee, astian pala näyttää palaneelta. Luultavasti samaa astiaa kuin KM 2005070:111.	1	57 x 48 x 4 mm	17,99 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
118	Y 214	Ku 213	103	199		Kivi	Pii	Harmahtava piin pala.	1	14 x 10 x 6 mm	0,97 g
119	Y214	Ku 213	103	199		Palanut			171		Yhteispaino 40,08 g
120	Y 214	Ku 213	102- 103	214		Palanut			264		Yhteispaino 58,81 g
121	Y 215	Ku 213	102	199		Rauta	Naula	Rautanaulan katkelma. Kanta puuttuu, varsi on kulmikas ja litistynyt, kapenee kärkeä kohden.	1	Pituus 59 mm	6,36 g
122	Y 215	Ku 213	102	199		Posliini	Astia	Reunapala, luultavasti lautasesta. Reuna aaltoilee loivasti. Sisäpinnalla sinistä kuviointia valkoisella pohjalla. Erottavia kuvioita ovat viivat sekä rombit, joiden sisällä on sininen risti.	1	18 x 17 x 2 mm	1,15 g
123	Y 215	Ku 213	102	199		Fajanssi	Astia	Astian kylkipala, jossa uurreviiva. Uurteen jälkeen astia lähtee kaartumaan kohti ala -tai yläreunaa. Ulkopinnalla sininen tinalasitus, sisäpinnalla valkoinen tinalasitus. Astian halkaisija noin 10 cm.	1	29 x 19 x 8 mm	3,12 g
124	Y 215	Ku 213	102	199		Fajanssi	Astia	Kulhon tai lautasen reunapala. Valkoinen tinalasitus molemmilla pinnoilla, sisäpinnalle maalattu sinisiä viivoja.	1	10 x 22 x 4 mm	1,02 g

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
125	Y 215	Ku 213	102	199	Punasav	Astia	Reuna- ja kylkipala. Reunapalassa näkyvissä dreijaus jälkiä molemmilla pinnoilla. Reunassa paksunnos, joka kapenee kohti yläreunaa. Sisäpuolella väritön lyijylasitus. Kylkipalan ulkopinnalla väritön lasitus ja sisäpinta sileä. Astian halkaisija noin 14 cm.	2	25 x 29 x 8 mm (reunapala) ja 17 x 16 4 mm (kylki)	4,79 g (reunapala) ja 0,81 g	
126	Y 215	Ku 213	102	199	Lasi	Pullo	Vihertäviä lasinpaloja pullosta tai muusta astiasta.	2	21 x 21 x 2 mm ja 20 x 18 x 1 mm	1,33 g ja 0,24 g	
127	Y 215	Ku 213	102	199	Lasi		Palanut, kirkas lasinpala. Palasta ei pysty erottamaan onko se ikkunasta vai astiasta.	1	16 x 13 x 2 mm	0,52 g	
128	Y 215	Ku 213	102	199	Palanut			15		Yhteispaino 2,33 g	
129	Y 215	Ku 213	103	199	Rauta	Esineen	Paksuhkon rautalevyn katkelma. Levyssä on vinottain kiinni kapea varsi. Varren pituus 24 mm.	1	Levy: 27 x 23 x 10 mm	12,0 g	
130	Y 215	Ku 213	103	199	Rauta	Esineen	Levymäisten esineiden katkelmia. Toinen esine muodoltaan lähes käyristynyt suorakaide.	2	Suorakaide: 15 x 13 x 3 mm	4,30 g	
131	Y 215	Ku 213	103	199	Rauta	Hevose	Hevosenkengän naulan katkelma. Varsi on poikkileikkaukseltaan pyöreähkö.	1	20 x 4 mm	0,64 g	

Alanro	Yksikkö	Rakenn	X	Y	Z	Materiaa	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
132	Y 215	Ku 213	103	199		Lasi	Pullo	Vihreä pullon pala. Lasimassassa pieniä ilmakuplia.	1	19 x14 x 3 mm	1,13 g
133	Y 215	Ku 213	103	199		Lasi	Ikkunal	Neljä kirkasta, mutta palanutta ikkunalasin palaa sekä yksi vihertävä, ei tulessa ollut ikkunalasin pala.	5	28 x 17 x 2 mm (suurin)	Yhteisp aino 3,32 g
134	Y 215	Ku 213	103	199		Palanut			1	14 x 9 x 8 mm	0,24 g
135	Y 215	Ku 213	103	199		Palanut			3	35 x 24 x 21 mm (suurin)	Yhteisp aino 21,14 g
136	Y 214 tai Y215	Ku 213				Fajanssi	Astia	Kylkipala, joka lähtee kaartumaan kohti reunaa. Valkoinen tinalasitus molemmilla pinnoilla, sisäpinnalle maalattu sinisellä värillä viiva - ja pistekoristelua. Lautanen?	1	18 x 23 x 4 mm	0,97 g

Liite 7

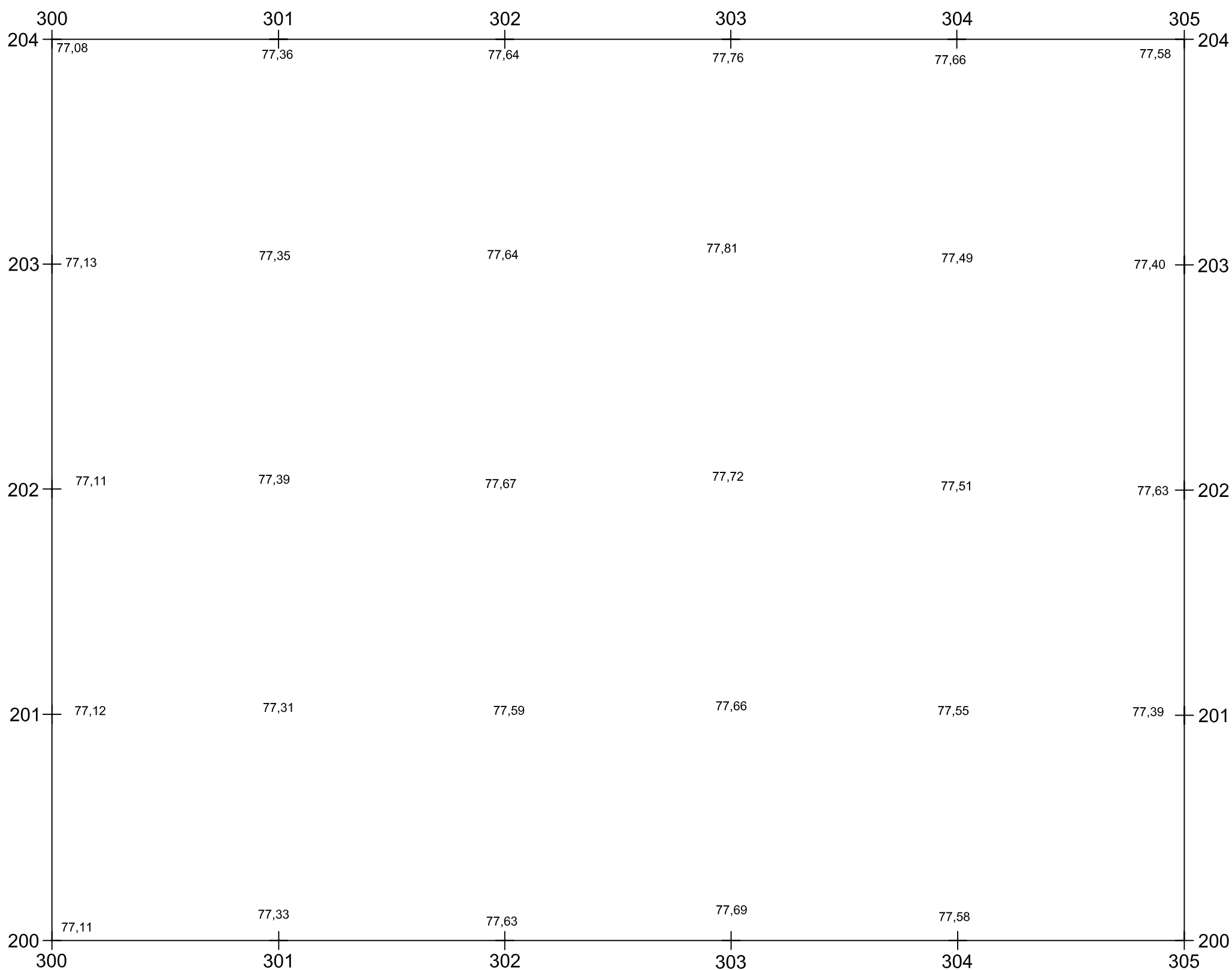
Puumala Kukonharjun kanava 2005

Tiilet RHO 1536-1539

Numero	Rakenne	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino	Muuta
RHO 1539	R 201	Osittain rapautunut tiili, jonka toisella pinnalla jälkiä laastista. Savimassa karkeaa.	1	250 x 120 x 60 mm	3200 g	Uunin R 201 perustuksesta. Uusiokäytössä?
RHO 1538	R 201	Melko hyväkuntoinen, hienomassainen tiili, jonka toisella puolella kasvipainanteita ja toisella merkkejä silauksesta.	1	230 x 115 x 58 mm	2650 g	Uunin R 201 perustuksesta.
RHO 1537	R 201	Osittain rapautunut tiili. Pinnalla on näkyvissä runsaasti sekoitteena käytettyä karkeaa hiekkaa, massa myös muutoin karkeaa. Toisella pinnalla ja päädyssä näkyvissä laastin jäämiä.	1	263 x 120 x 85 mm	4450 g	Uunin R 201 perustuksesta. Uusiokäytössä?
RHO 1536	R 201	Hienomassainen tiili. Toisella pinnalla silausta. Muodoltaan melko epäsäännöllinen, toinen pääty levenevä ja paksumpi.	1	230 x 113 x 65 mm	2750 g	Uunin R 201 perustuksesta.

Puumala Kukonharjun kanava 2005 Karttaluettelo

No.	Alue		Mk	Piirtäjä
1	1	Pintavaaitus	1:20	AK
2	1	Dokumentointitaso 1, R103, Y100, Y101, Y102	1:20	AK
3	1	Dokumentointitaso 2, R103, Y101, Y104, Y105	1:20	AK
4	1	Dokumentointitaso 3, R103, Y101, Y104	1:20	AK
5	1	Dokumentointitaso 4, pohjataso, Y104, Y106	1:20	AK
6	1	R103, eteläprofiili, Y101	1:20	AK
7	1	Kaivausalueen pohjoisprofiili, R103, Y100, Y101, Y104	1:20	AK
8	Kk 1	Pohjataso, Y304	1:20	AK
9	Kk 1	Länsiprofiili, Y300, Y301	1:20	AK
10	2	Pintavaaitus	1:25	RM, puht. piirt. AK
11	2	Dokumentointitaso 1, R201, Y202, Y203	1:25	RM, puht. piirt. AK
12	2	R201, dokumentointitaso 2, Y202, Y203	1:20	RM, puht. piirt. AK
13	2	R201, dokumentointitaso 3, Y202, Y203, Y209, Y211, R210:1	1:20	RM, puht. piirt. AK
14	2	R201, dokumentointitaso 4, Y211, Y212	1:20	RM, puht. piirt. AK
15	2	Dokumentointitaso 2, (R201 taso 5), R201, Y202, Y206, Y211, Y212, Ku208	1:25	RM, puht. piirt. AK
16	2	R201, dokumentointitaso 6, tiilirakenteen yläosa, Y211, Y212	1:20	RM, puht. piirt. AK
17	2	Dokumentointitaso 3, pohja, R201, Y211, Y212, Ku208, Ku213	1:25	RM, puht. piirt. AK
18	2	R201, seinämien profiilit, Y203, Y209, Y211, Y212	1:25	RM, puht. piirt. AK
19	2	Profiileja, koekuoppa 6/2004, R201, hiilitaso	1:25 1:10	RM, puht. piirt. AK
20	Kk 2	Pohja ja profiili	1:20	AK

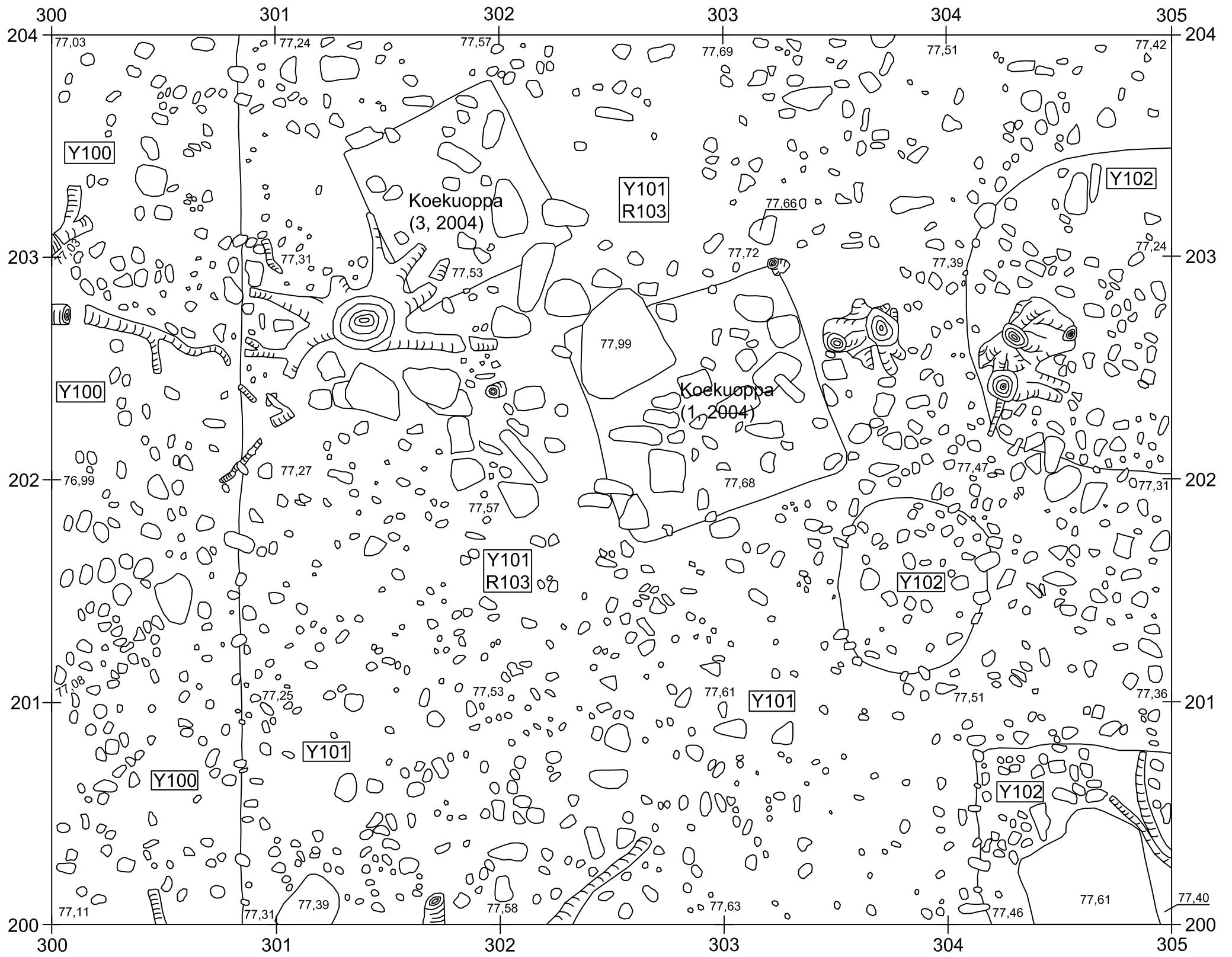

Pohjoinen

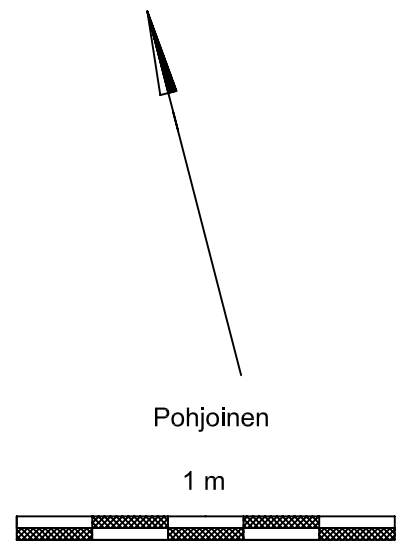
1 m

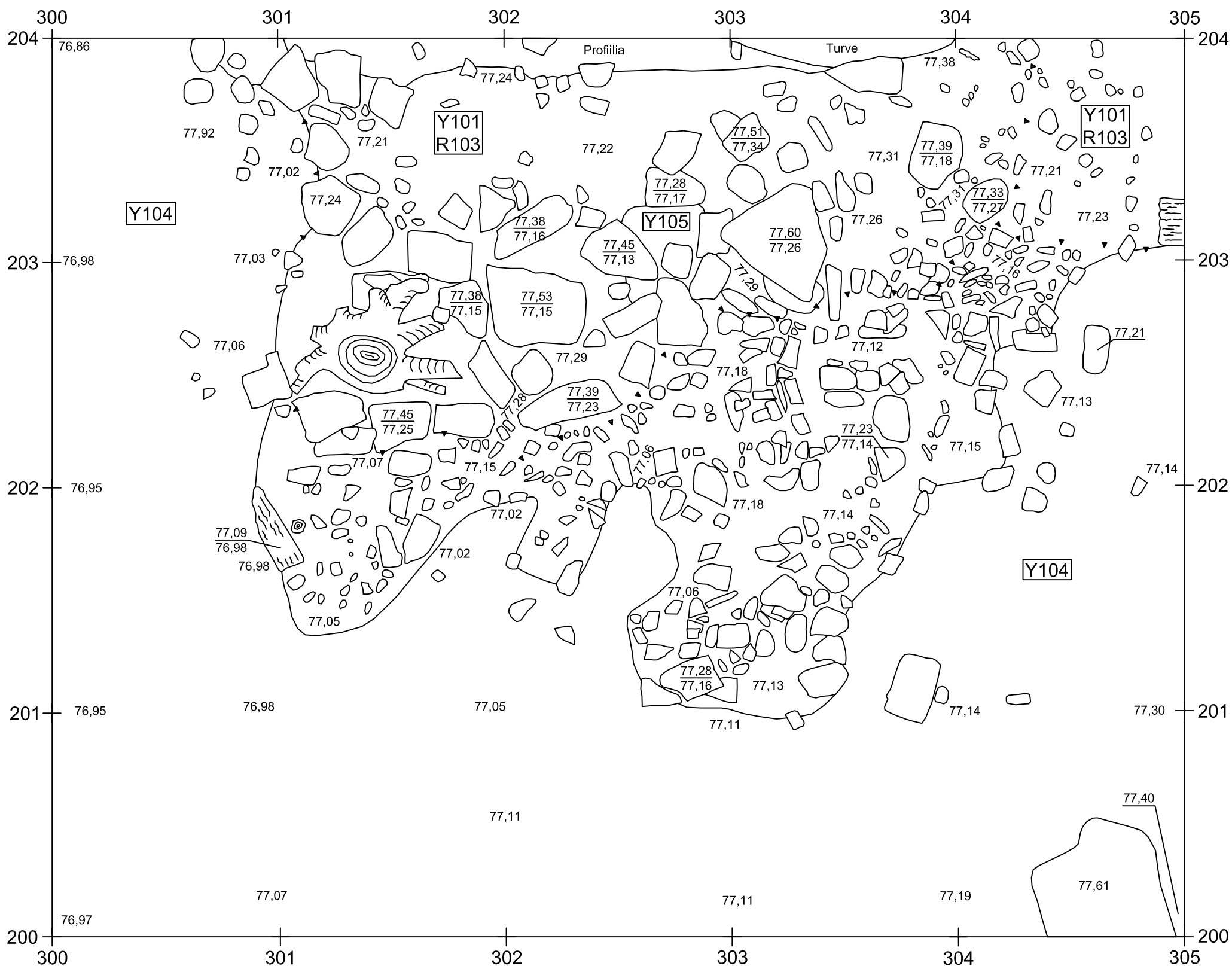
<p>PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005</p>	<p>Alue 1 Pintavaaitus Mk 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p>
<p>Andreas Koivisto 2005</p>	<p>Kartta 1</p>

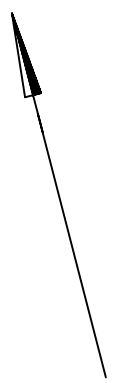
- Kivi
- Kanto tai juuri
- Turve
- Vaaleanruskea savensekainen hiekka
- Tummanruskea hiekkansekainen multa

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 1 Dokumentointitaso 1 R103, Y100, Y101, Y102 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Andreas Koivisto 2005	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 2

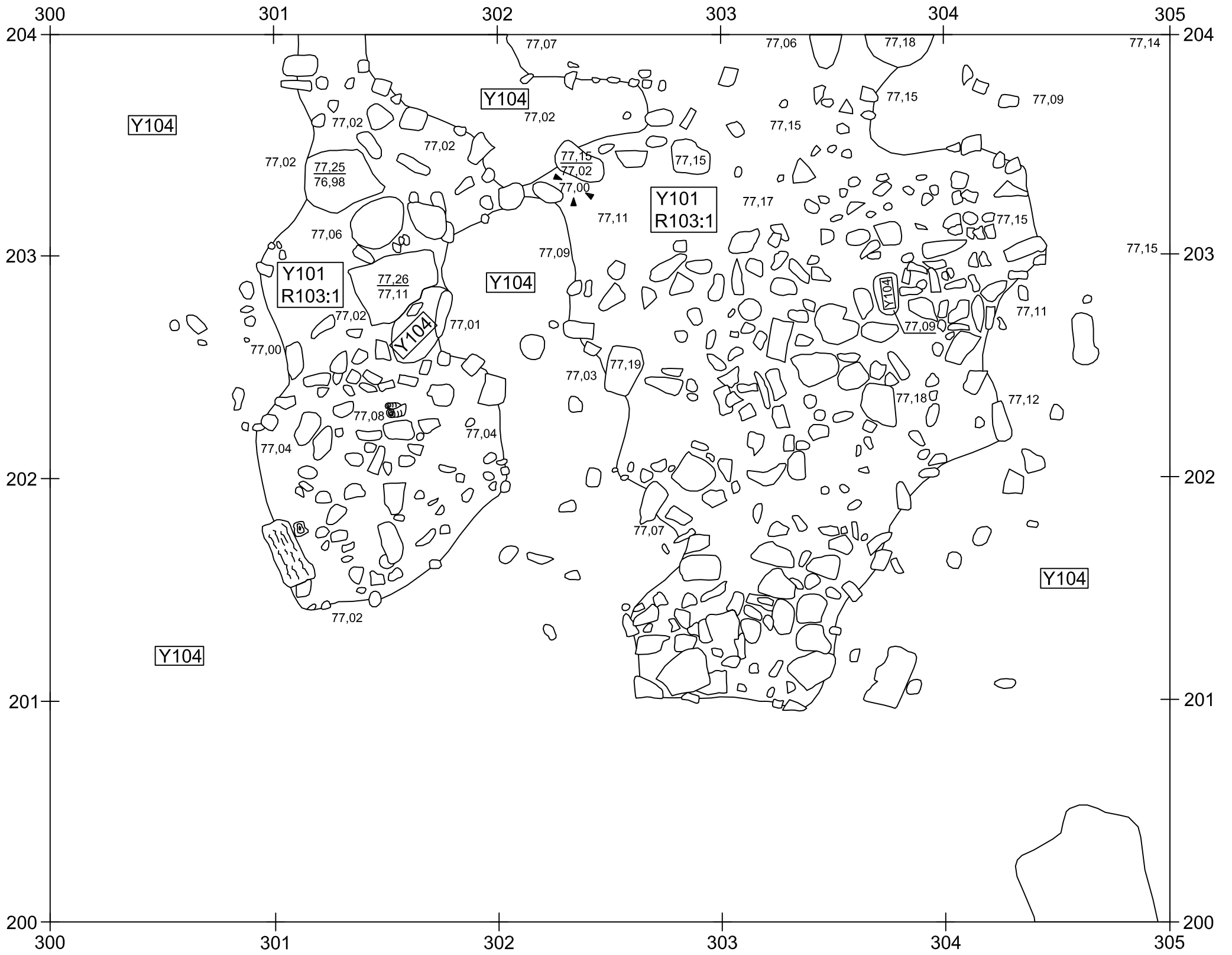
- Kivi
- Kanto tai juuri
- Puu
- Y101** Vaaleanruskea savensekainen hiekka
- Y104** Musta saven- ja hiilensekainen multa
- Y105** Tummanharmaa hiilensekainen multa

1 m

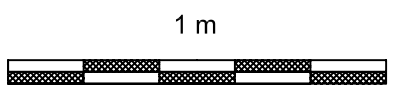
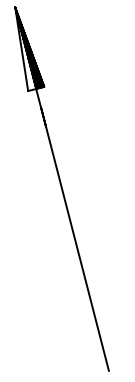

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 1 R103, dokumeintitaso 2 Y101, Y104, Y105 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Andreas Koivisto 2005	Kartta 3

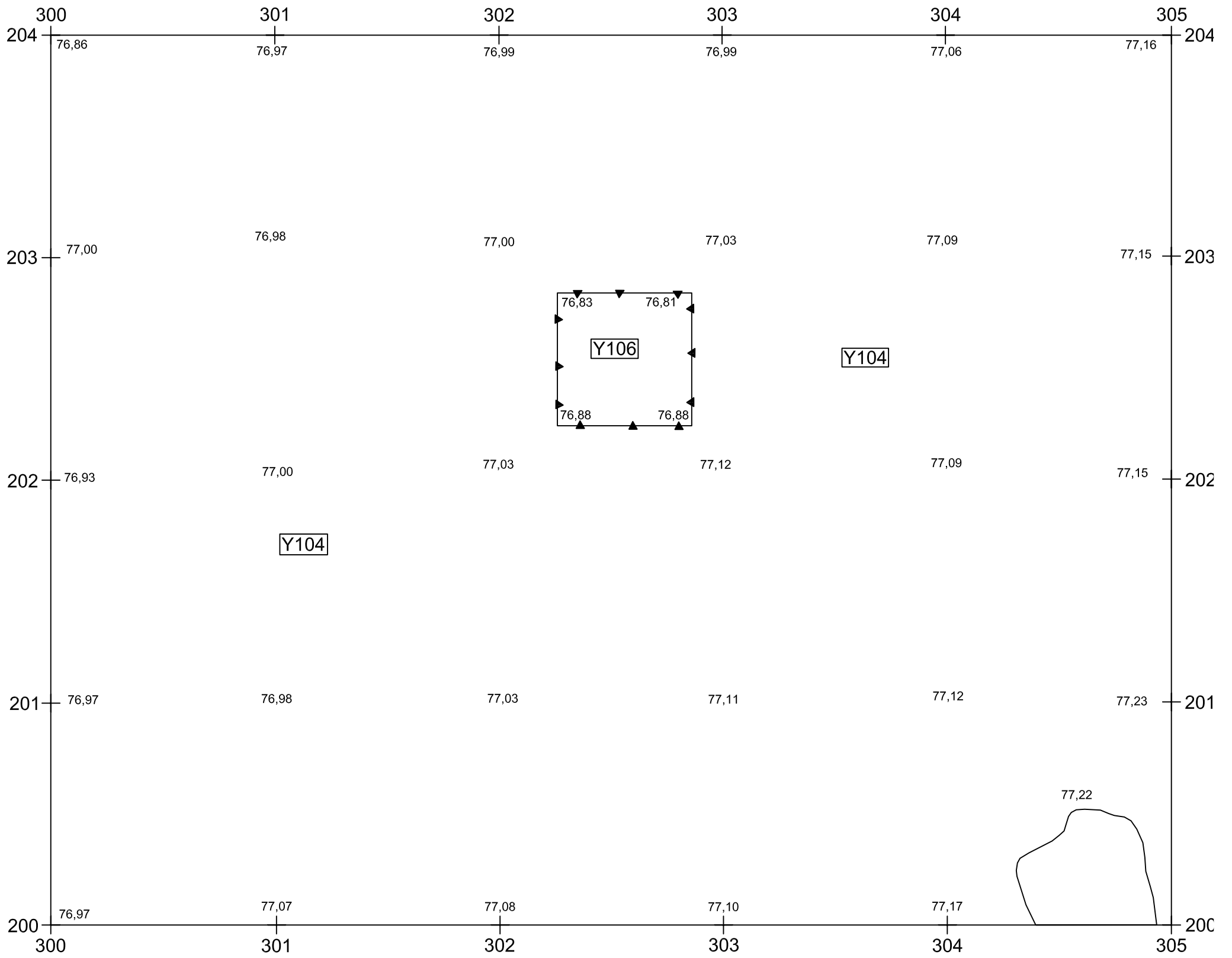

- Kivi
- Kanto tai juuri
- Puu
- ▲ ▲ ▲ Jyrkkä reuna

- Y101 Vaaleanruskea savensekainen hiekka
- Y104 Musta saven- ja hiilensekainen multa

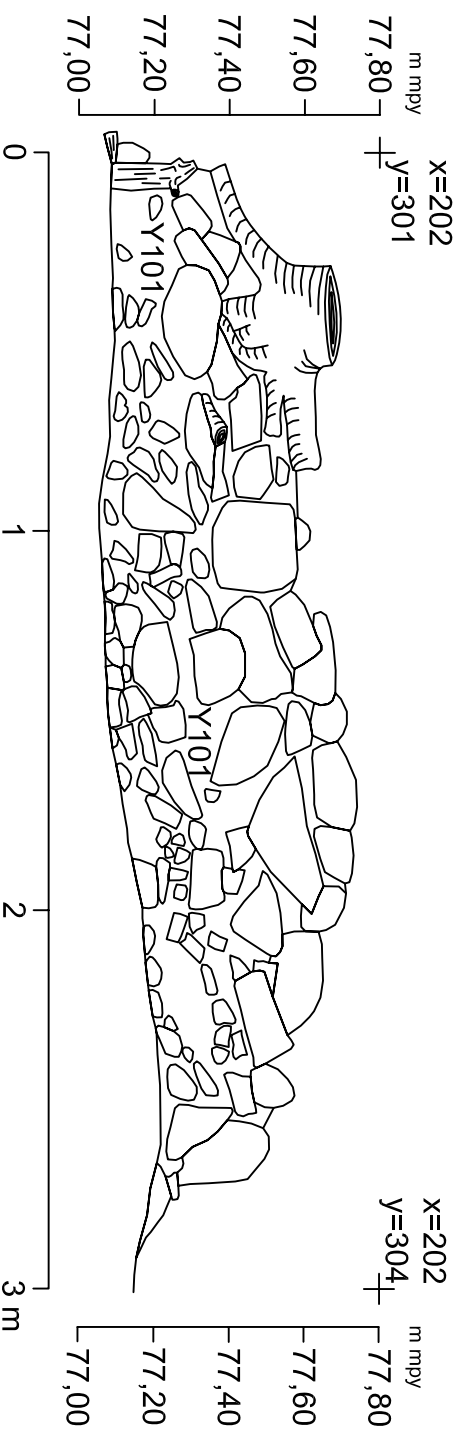

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 1 R103, dokumentointitaso 3 Y101, Y104 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Andreas Koivisto 2005	Kartta 4

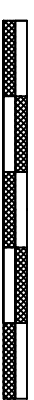
- Y104 Musta saven- ja hiilensekainen multa
- Y106 Vaaleanruskea hiesu
- Kivi
- Koekuopan reunat

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 1 Dokumentointitaso 4, pohjataso Y104, Y106 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Andreas Koivisto 2005	Kartta 5

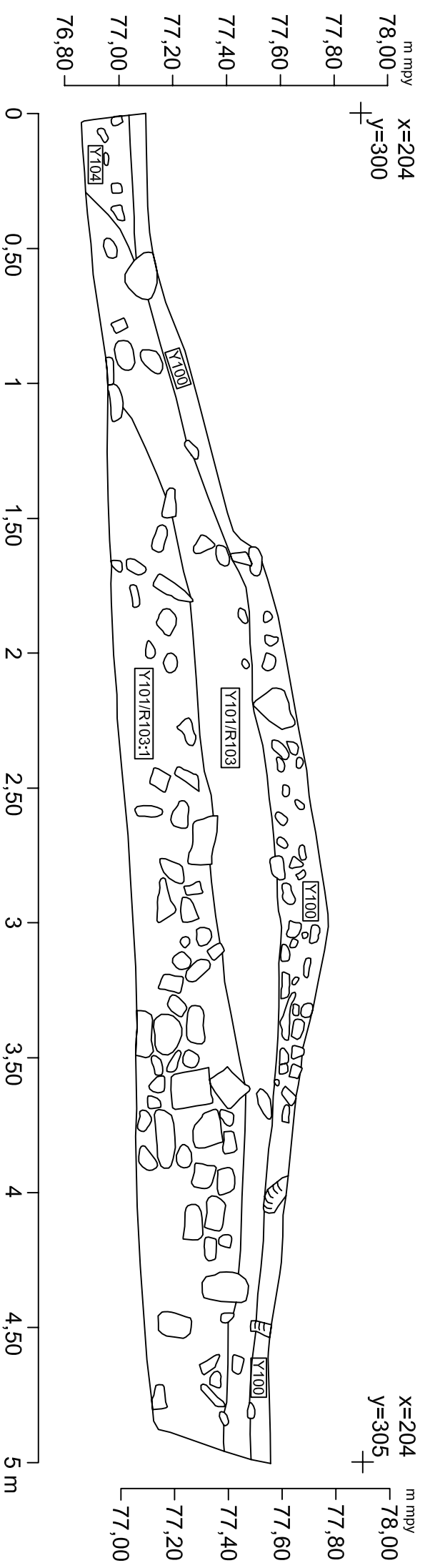

- Kivi
- Kanto tai juuri
- Puu

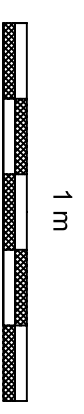
Y101 Vaaleanruskea savensekainen hiekka

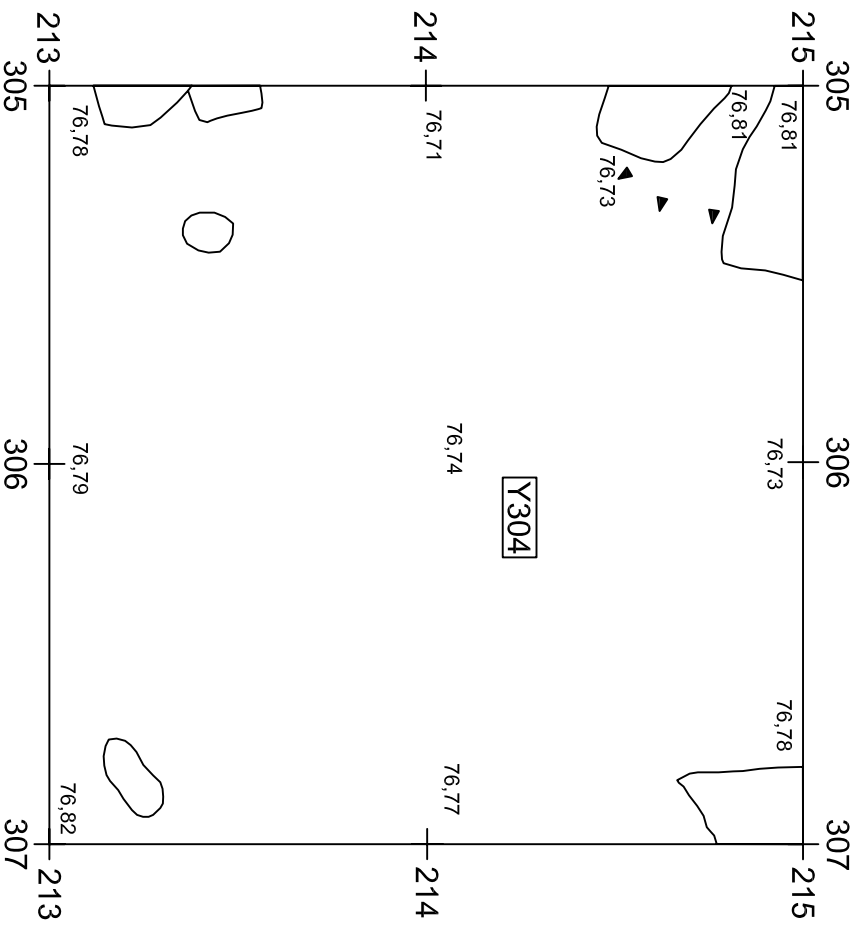
PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005		Alue 1 R103 eteläprofiili Y101 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Andreas Koivisto 2005		MUSEOVIIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
		Kartta 6

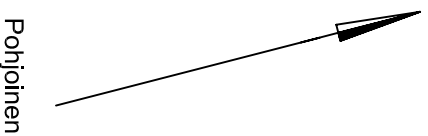
- Kivi
- Juuri
- Turve
- Y101 Vaaleanruskeaa savensekainen hiekka
- Y104 Musta saven ja hiilensekainen multa

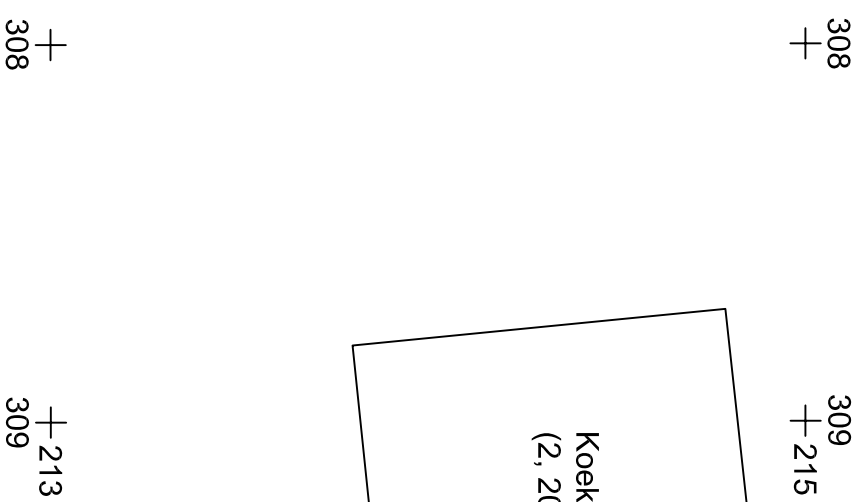
PUUMALA	
Kukonharjun kanava	
V.-P. Suhonen 2005	
MITTAUSDOKUMENTOINTI	
Andreas Koivisto 2005	
Alue 1	
Kaivausalueen pohjoisprofiili	
R103, Y100, Y101, Y104	
Mk 1:20	
MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO	
HELSINKI	
Kartta 7	

- Kivi
- Jyrkkä reuna
- Vaaleanruskea hiesu

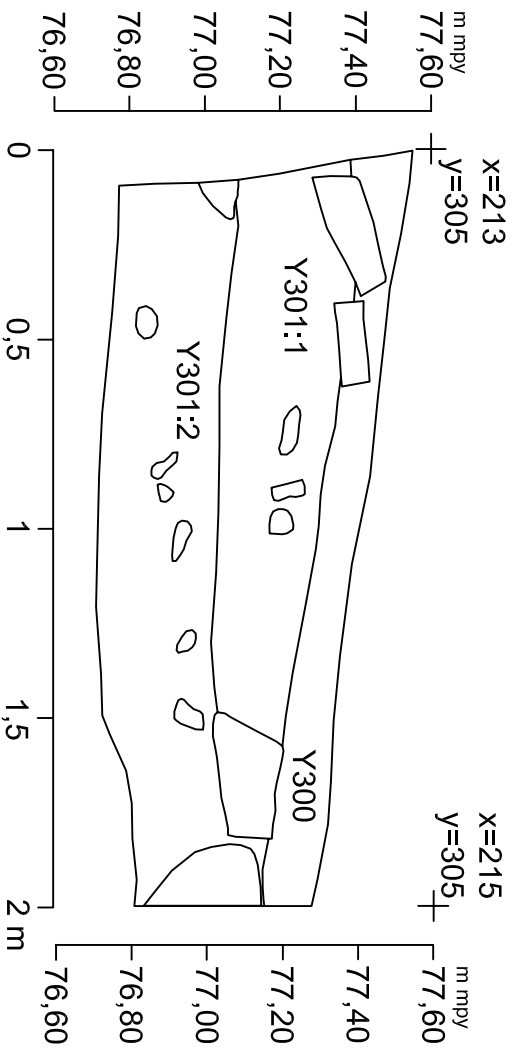

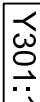

Pohjoinen

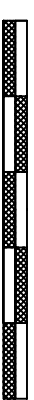

1 m

PUUMALA		Koekuoppa 1, 2005	
Kukonharjun kanava		Pohjataso	
V.-P. Suhonen 2005		Y304	
MITTAUSDOKUMENTOINTI		MK 1:20	
Andreas Koivisto 2005		MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO	
		HELSINKI	
		Kartta 8	

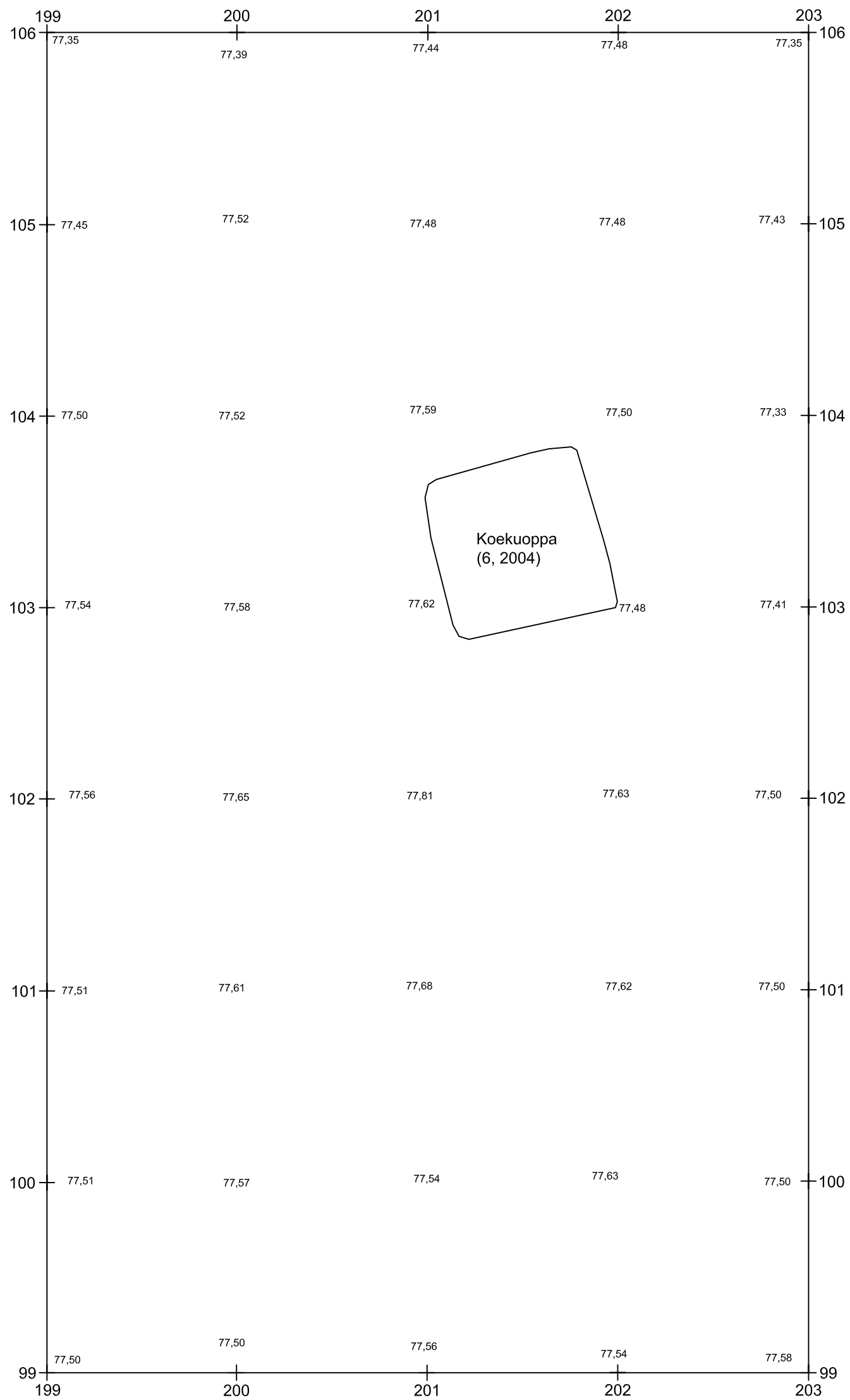

- Kivi
- Y300 Tummanharmaa saven- ja kivensekainen multa
- Y301:1 Vaaleanruskea savipitoinen hiekka
- Y301:2 Tummanharmaa savipitoinen hiekka

1 m

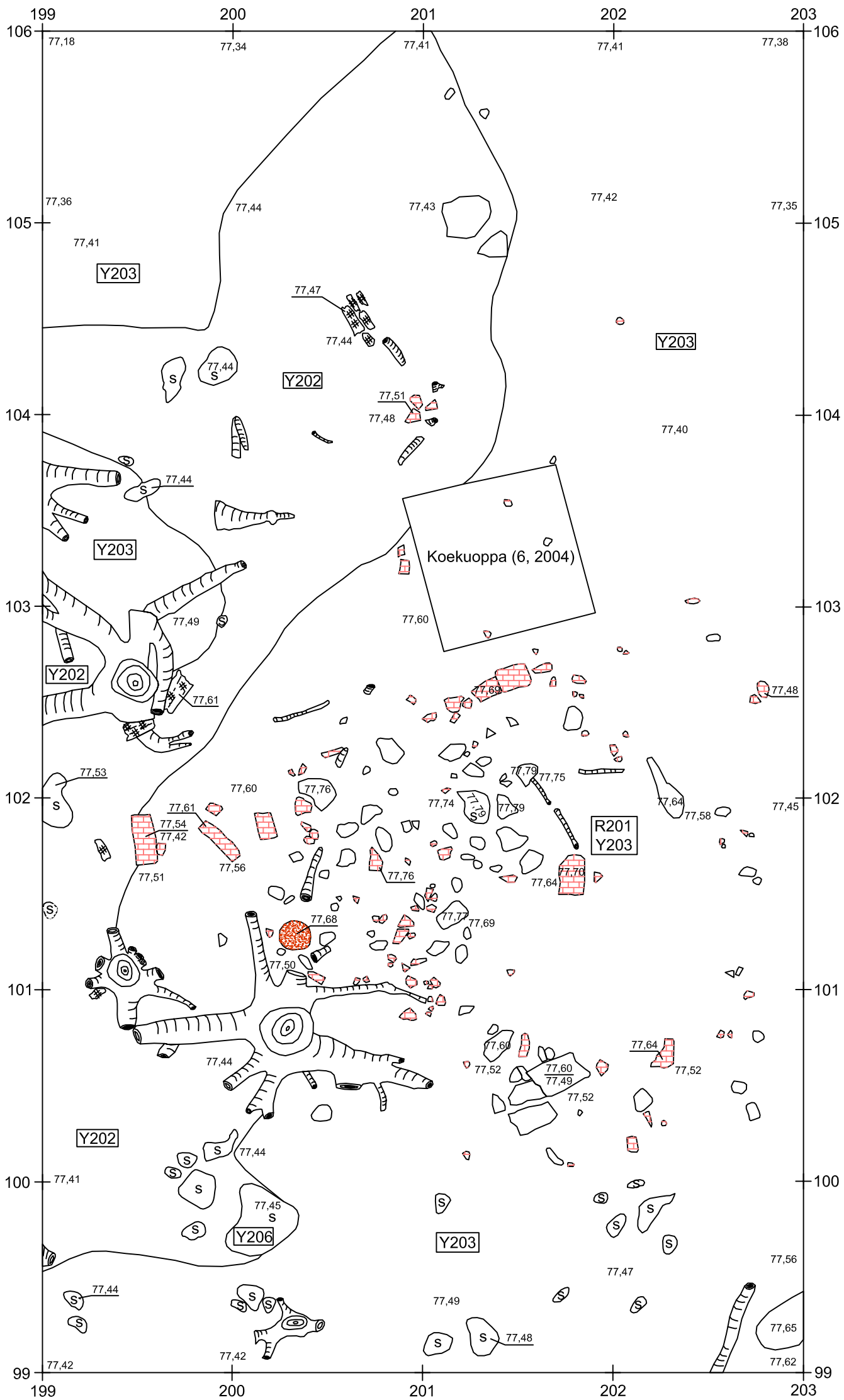
PUUMALA		Koekuoppa 1, 2005
Kukonharjun kanava		
V.-P. Suhonen 2005		Länsiprofiili Y300, Y301 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI		
Andreas Koivisto 2005		MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
		Kartta 9

1 m

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 2 Pintavaaitus Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puht. piirt. Andreas Koivisto 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
	Kartta 10

Pohjoinen

Y202 Tummanruskea hiekan- ja hiilensekainen multa

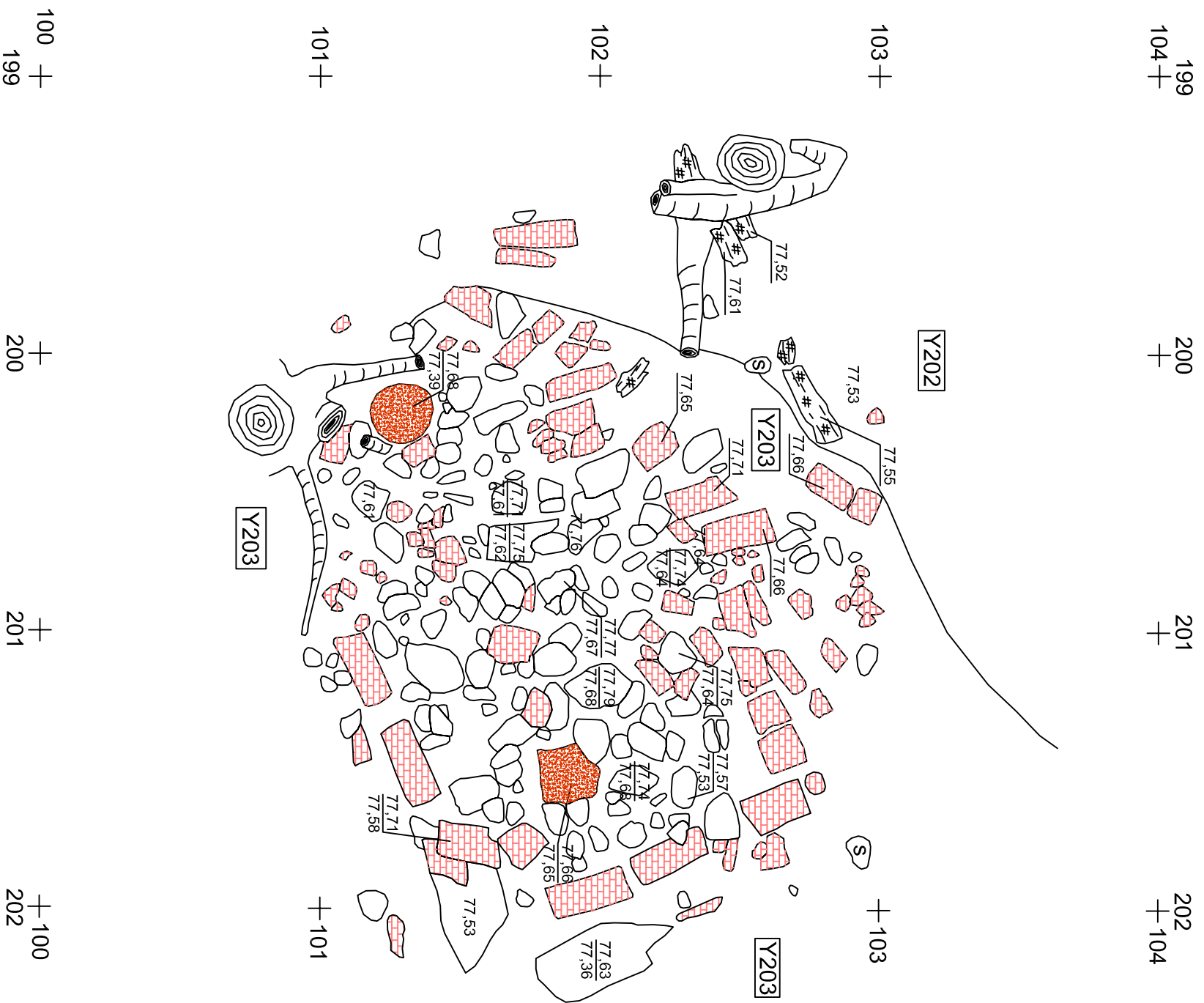
Y203 Tummanruskea savensekainen hiekka

- Tiili
- Hiili
- Hiiltynyt puu
- Kanto tai juuri
- Mörssärinkuula
- Saviläikkä

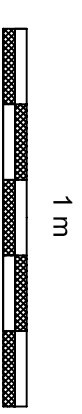
1 m

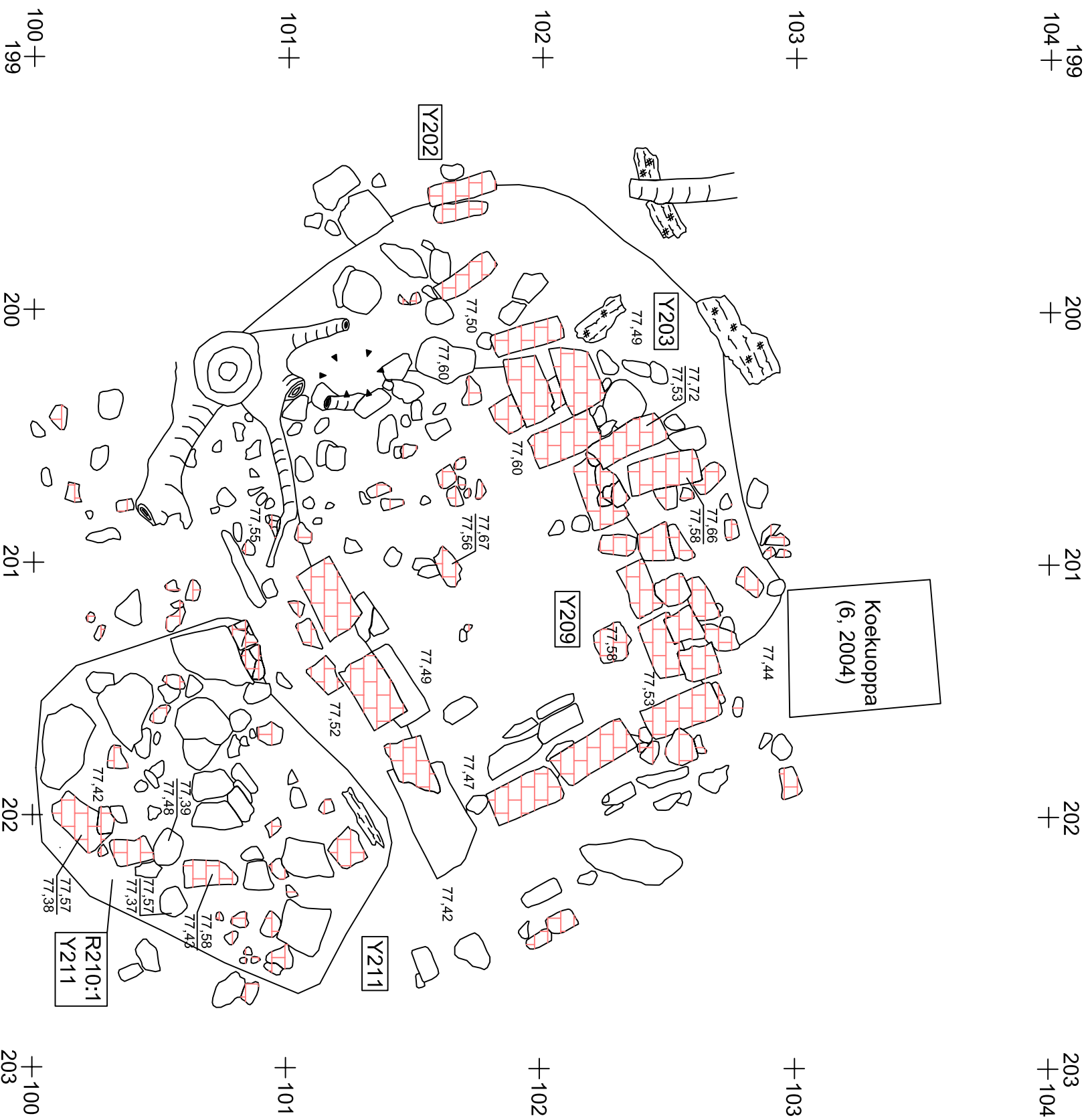
PUUMALA Kukkoharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 2 Dokumentointitase 1 R201, Y202, Y203 Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puht. piirt. Andreas Koivisto 2005	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Kartta 11	

- Kivi
- Savi
- Hiltynyt puu
- Kanto tai juuri
- Tiiili
- Rautaesine/mörssärinkuula
- Y202 Tummanruskea hiekan- ja hilensekainen multa
- Y203 Tummanruskea savensekainen hiekka

PUUMALA	
Kukonharjun kanava	
V.-P. Suhonen 2005	
MITTAUSDOKUMENTOINTI	Alue 2
Riina Mäki 2005	R201, dokumentointitaso 2
Puht. piirt. Andreas Koivisto 2005	Y202, Y203
	Mk 1:20
MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI	Kartta 12

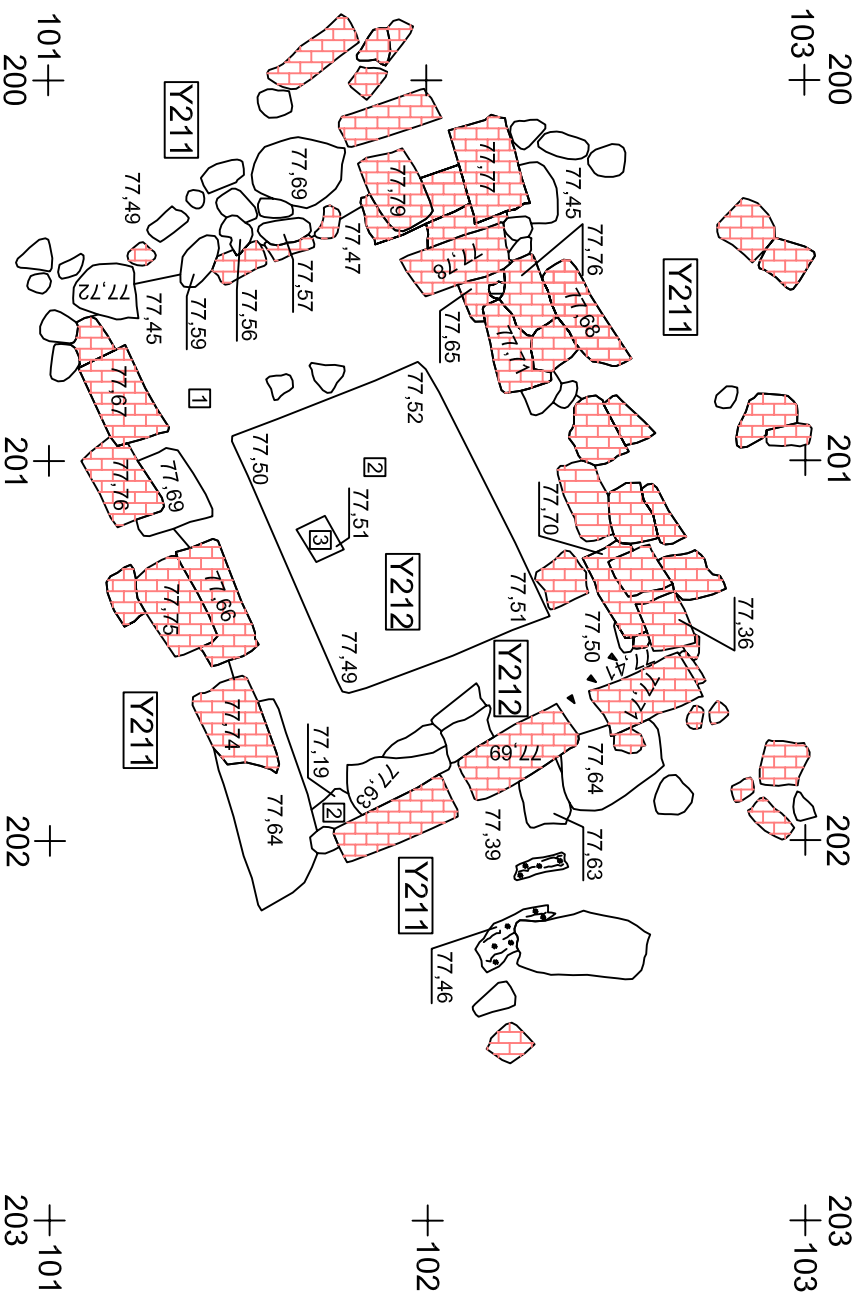
- Kivi
- Tiili
- Hiltynyt puu
- Kanto tai juuri
- Y202 Tummanruskea hiekan- ja hiltensekainen multa
- Y203 Tummanruskea savensekainen hiekka
- Y209 Ruskea palaneen saven-, tiilimurskan- ja savensekainen hiekka
- Y211 Vaaleanruskea hiekansekainen savi

Pohjoinen

1 m

PUUMALA	
Kukonharjun kanava	
V.-P. Suhonen 2005	
MITTAUSDOKUMENTOINTI	
Riina Mäki 2005	Alue 2
Puht. piirt. Andreas Koivisto 2005	R201, dokumentointitaso 3 Y202, Y203, Y209, Y211, R210:1 Mk 1:20
MUSEOVARASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI	
Kartta 13	

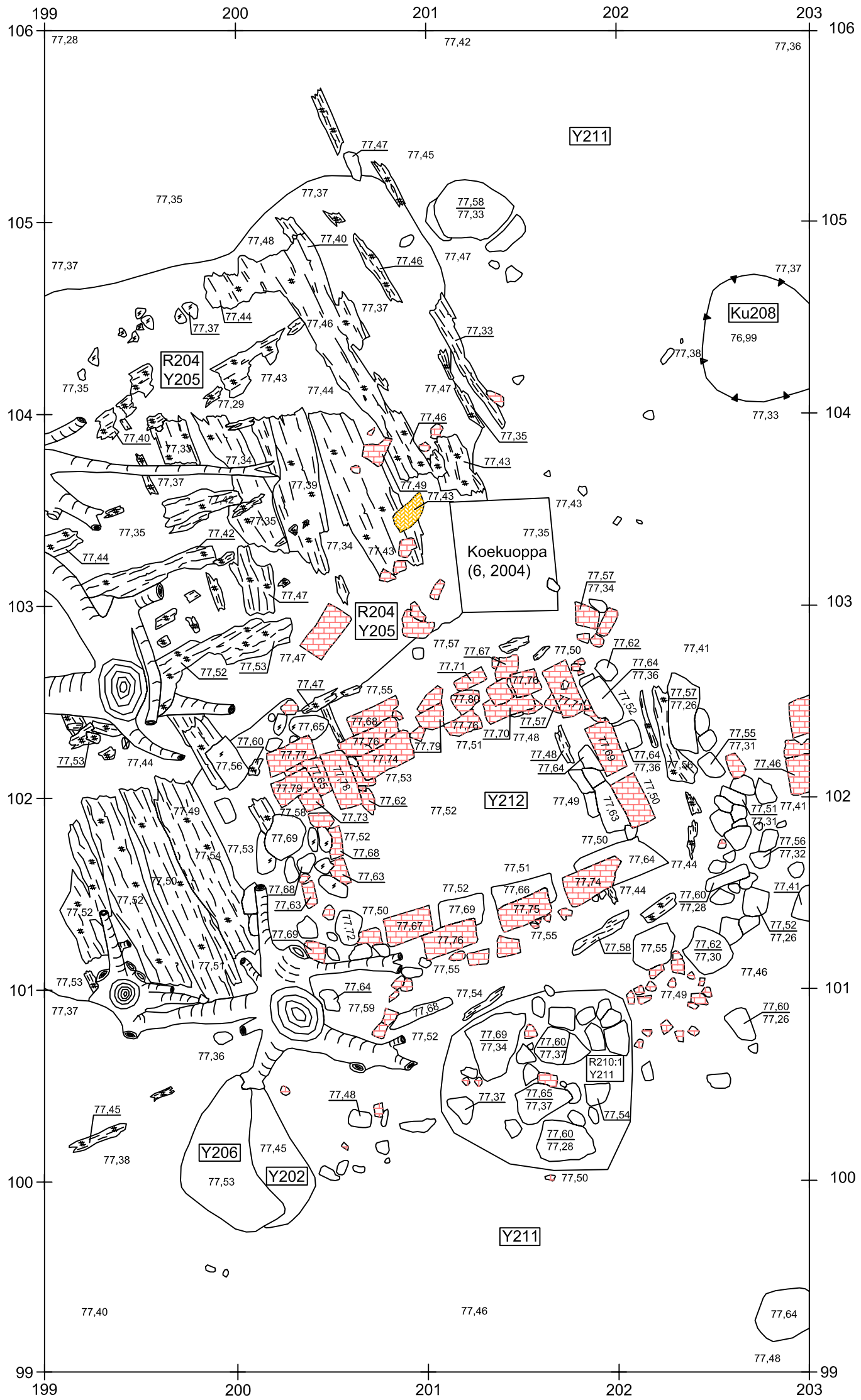
Pohjoinen

1 m

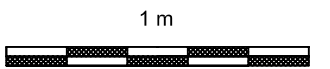
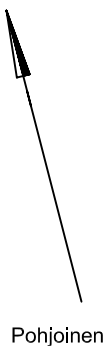
- Kivi
- Tiivis
- Hiiltynyt puu
- Y211** Vaaleanruskeaa hiekansekkainen savi
- Y212** Vaaleanharmaa noensekkainen savi
- 1** Tiivis vaaleanharmaa savi (Y212)
- 2** Punaiseksi palanut vaaleanharmaa savi (Y212)
- 3** Nokilätkä saven seassa (Y212)

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005		Alue 2 R201, dokumentointitaso 4 R201, Y211, Y212 MK 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puntt. piirt. Andreas Koivisto 2005		MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
		Kartta 14

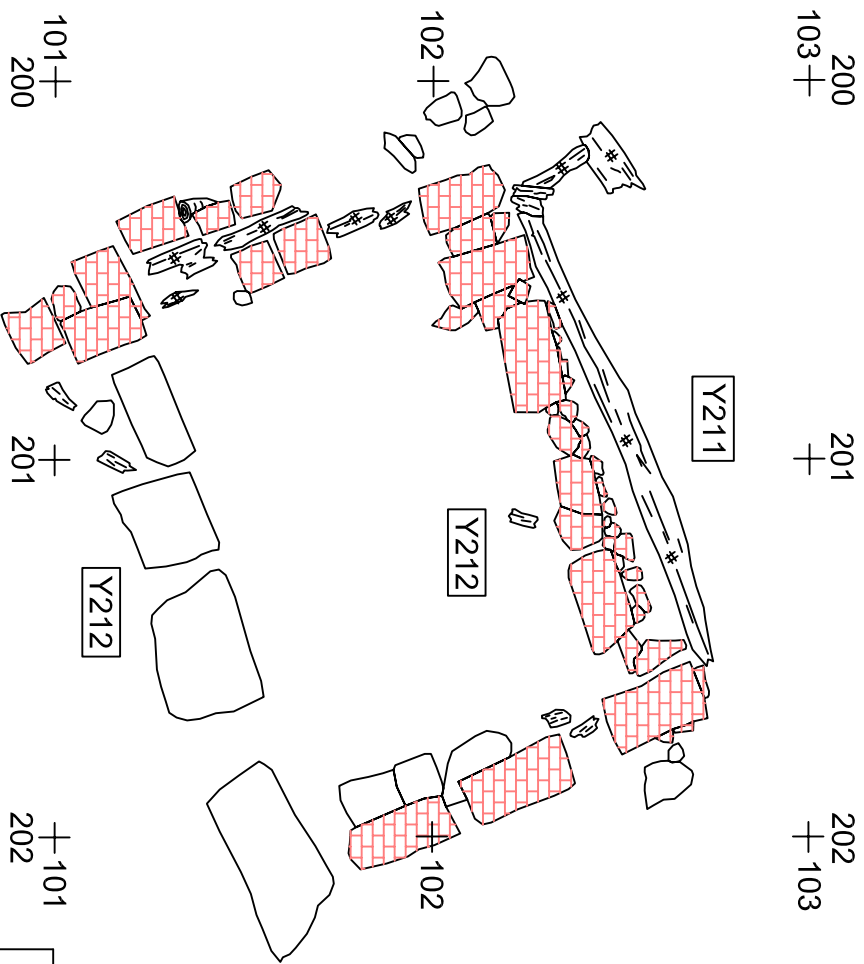

- Kivi
- Tiili
- Hiiltynyt puu
- Hiiltynyt punos

- Y202 Tummanruskea hiekan- ja hiilensekainen multa
- Y206 Ruskea hiekkansekainen savi
- Y211 Vaaleanruskea hiekkansekainen savi
- Y212 Vaaleanharmaa noensekainen savi

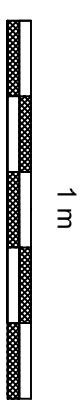

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 2 Dokumentointitaso 2 (R201 taso 5) R201, Y202, Y206, Y211, Y212, Ku208 Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puht. piirt. Andreas Koivisto 2005	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 15

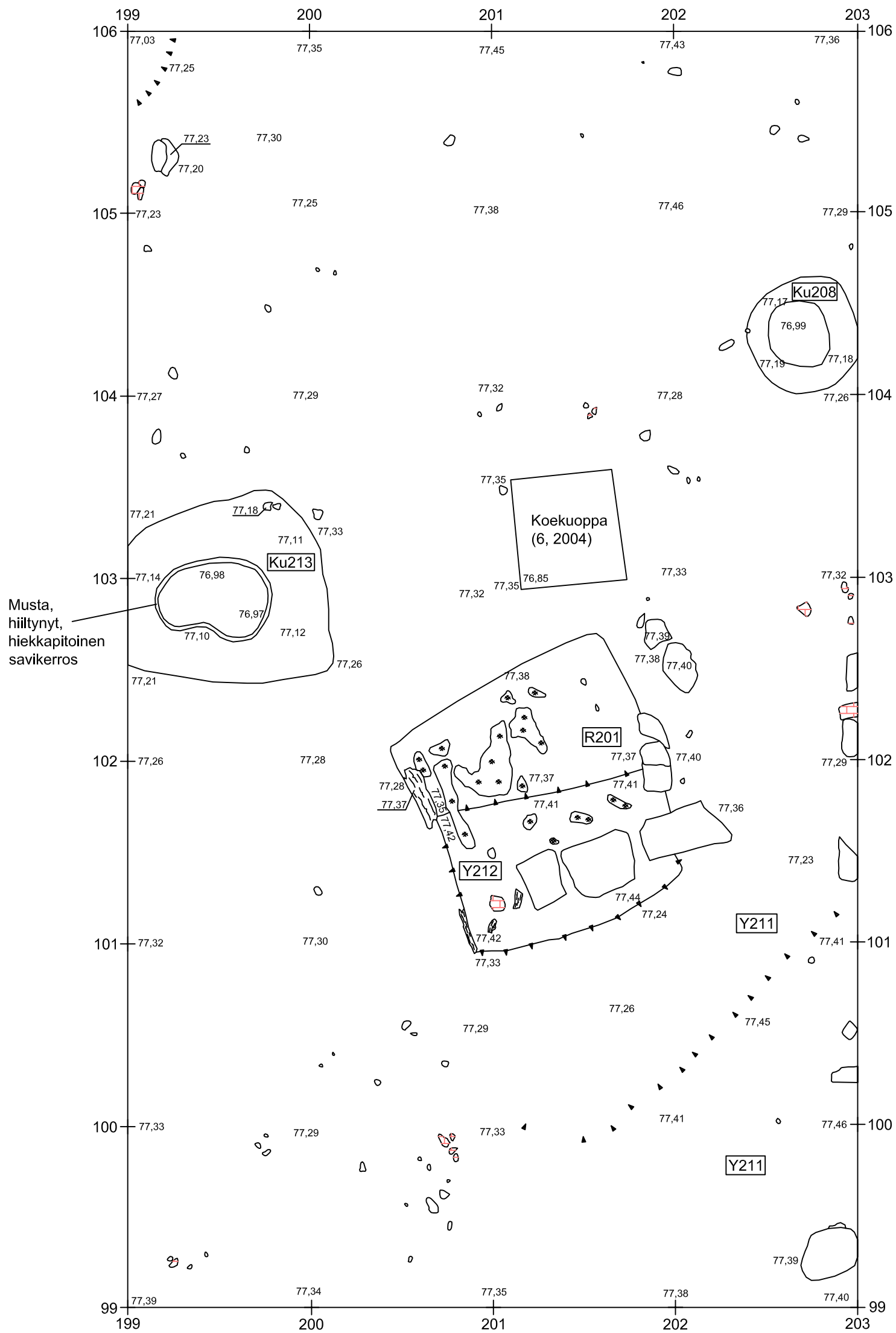

- Y211 Vaaleanruskeaa hiekansekainen savi
- Y212 Vaaleanharmaa noensekainen savi

- Tili
- Kivi
- Puu
- Hiiltynyt puu

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005		Alue 1 R201 dokumentointitaso 6 tiilirakenteen yläosa Y211, Y212 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puh.t:piirt. Andreas Koivisto 2005		MUSEOVIIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
		Kartta 16

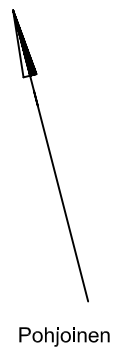

1 m

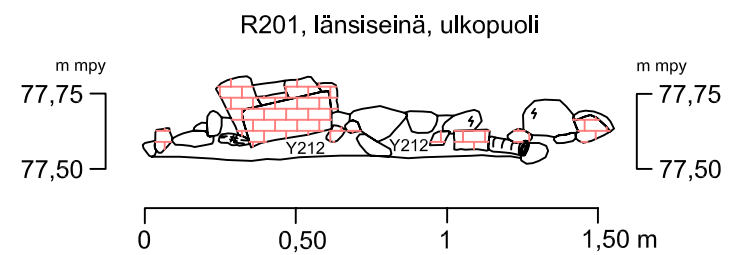
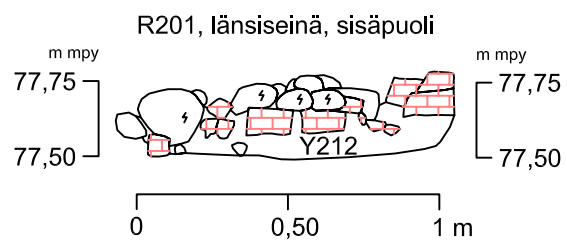
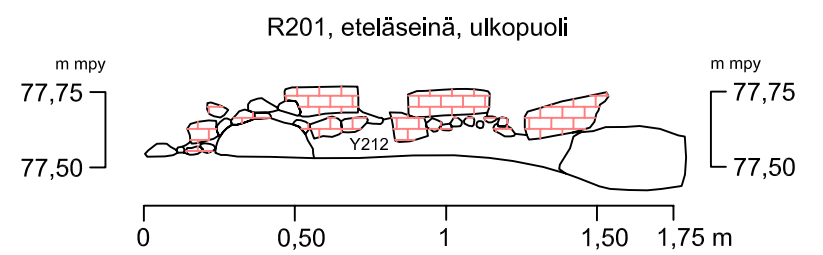
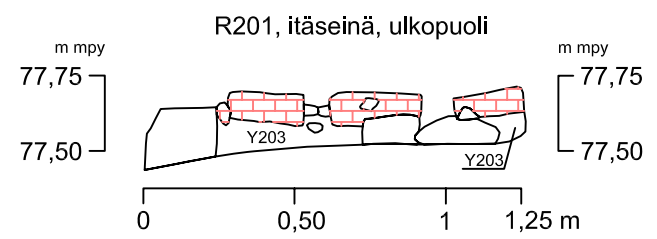
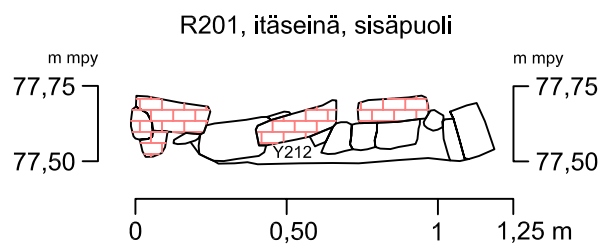
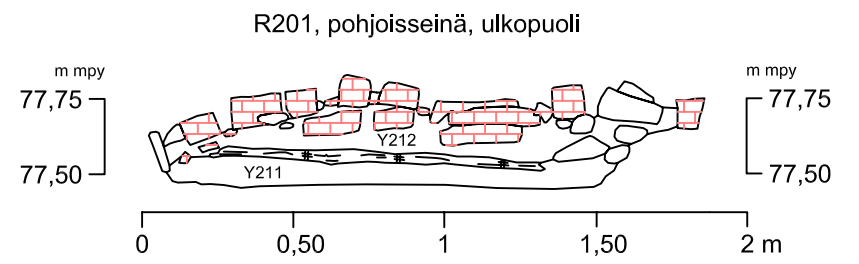
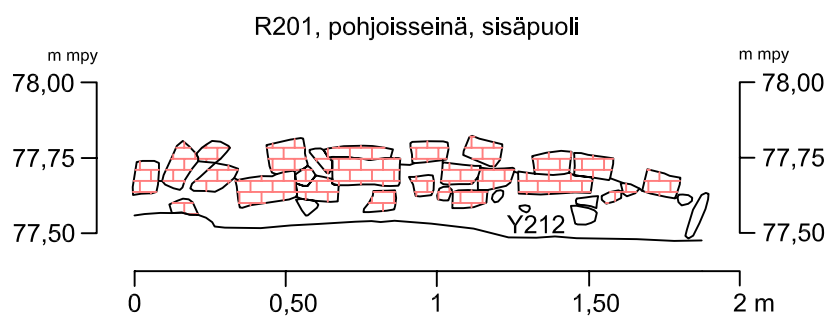

- Kivi
- Puu
- Tiili
- Hiililäikkä
- Jyrkkä reuna

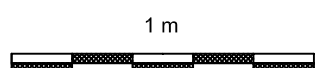
- Y211 Vaaleanruskea hiekansekainen savi
- Y212 Vaaleanharmaa noensekainen savi

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 2 Dokumentointitaso 3, pohja R201, Y211, Y212, Ku208, Ku213 Mk 1:25
	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puht. piirt. Andreas Koivisto 2005	Kartta 17

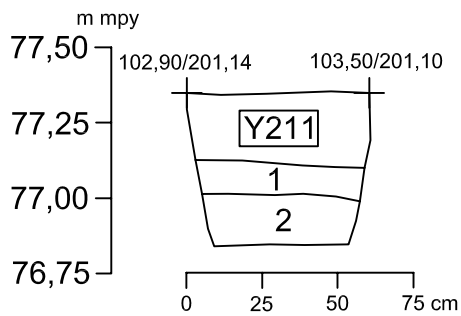

- Juuri
- Kivi
- Palanut kivi
- Tiili
- Hiiltynyt puu
- Y203 Tummanruskea savensekainen hiekka
- Y209 Ruskea palaneen saven-, tiilimurskan- ja savensekainen hiekka
- Y211 Vaaleanruskea hiekkansekainen savi
- Y212 Vaaleanharmaa noensekainen savi

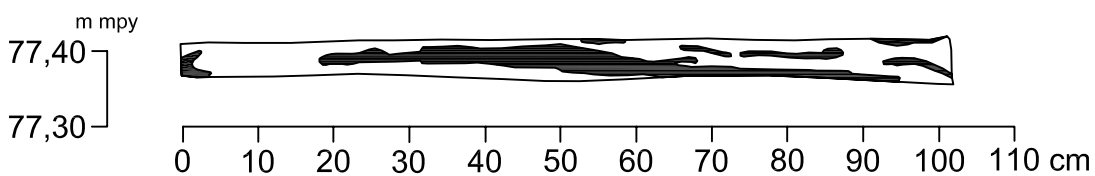
PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Alue 2 R201, seinämien profiilit Y203, Y209, Y211, Y212 Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puht. piirt. Andreas Koivisto 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 18

Koekuopan (6, 2004) länsiprofiili (mk 1:25)

- Y211 = Vaalea hiekansekainen savi (täytemaa)
 1 = Musta hiiltynyt hiekkapitoinen savikerros
 2 = Puhdas tiivis ja märkä harmaa savi

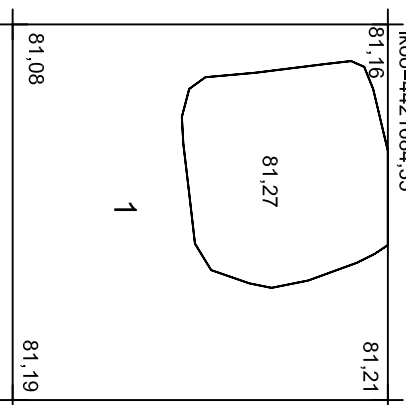
Uunin (R201) sisäpuolen hiilitason (Y212) poikkiprofiili pohjoisesta (mk 1:10)

- Y212 = Vaalea hiekkapitoinen tiivis savi
 = Y212:n sisällä olevia mustia hiililäikkiä

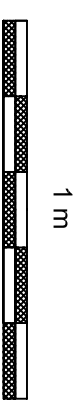
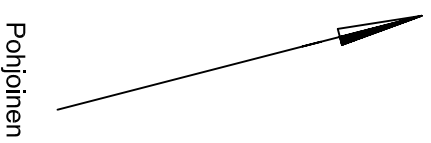
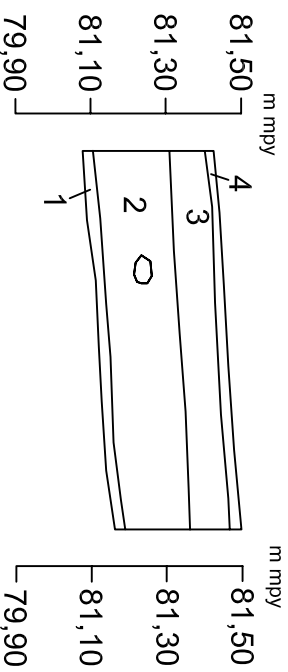
<p>PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005</p>	<p>Alue 2 Alue 2 profiileja Koekuoppa (6, 2004), R201 hiilitaso Mk 1:25, 1:10</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Riina Mäki 2005 Puht.piirt. Andreas Koivisto 2005</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p> <p>Kartta 19</p>

pko=6821500,76
lkoo=4421684,35

- 1 - Kova vaalea savi
 - 2 - Harmaa rautapitoinen hiesu, seassa nyrkinkokoisia kiviä
 - 3 - Tummanharmaa likamaa
 - 4 - Pintamulta
- - Kivi

Länsiprofilii

PUUMALA Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2005	Koekuoppa 2,2005 Pohja ja profiili Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Andreas Koivisto 2005	Kartta 20

Liite 9

**Puumala Kukonharjun kanava 2005
Yksiköt ja rakenteet
Andreas Koivisto & Riina Mäki**

Sisällys

1. KAIVAUSALUE 1	3
1.1. YKSIKÖT	3
1.2. RAKENTEET	6
1.3. KERROSJÄRJESTYS	7
2. KAIVAUSALUE 2	8
2.1. YKSIKÖT	8
2.2. RAKENTEET	14
2.3. KERROSJÄRJESTYS	15
3. KOEKUOPPA 1	16
3.1. YKSIKÖT	16

1. Kaivausalue 1

1.1. Yksiköt

Y100:	Alue 1	Tyyppi Kerros			
Laajuus 4 m ²	Paksuus 2-10 cm	Kaivaustapa Lasta/lapio	Päämaalaji Multa	Pääsekoite Kivi	Muu sekoite Keskikarkea hiekka
Kerroksen ominaisuudet Irtonainen/kostea		Homogeenisuus Ainesosat jakautuneet epätasaisesti		Väri Tummanruskea	
Yläpuolella Y100		Alapuolella Y101, Y102		Liittyy rakenteeseen R103	
Yksikön rajat Tasaisesti Y101					
Tulkinta ja kuvaus Turve/pintamulta					
Lisätiedot Ei löytöjä.					

Y101	Alue 1	Tyyppi Kerros			
Laajuus 14 m ²		Kaivaustapa Lapio/lasta	Päämaalaji Keskikarkea hiekka	Pääsekoite Savi	Muu sekoite Kivi
Kerroksen ominaisuudet Rakeinen/kuiva		Homogeenisuus: Ainesosat jakautuneet epätasaisesti		Väri Vaaleanruskea/keltaruskea	
Lisähavainnot Ei löytöjä. Vuoden 2004 koekuopat 1 ja 2 ovat aiheuttaneet jonkin verran häiriöitä.					
Yläpuolella Y100		Alapuolella Y101, Y102		Liittyy rakenteeseen R103	
Yksikön rajat Lännessä tasainen Y100:n kanssa. Idässä paikoin epäselvä Y102:n kanssa.					
Tulkinta ja kuvaus Vaaleanruskea/keltaruskea savensekainen hiekka. Kyseessä on rakennekerros.					
Lisätiedot Löytöinä rautakuonaa (KM 2005070: 1-4).					

Y102	Alue 1	Tyyppi Kerros			
Laajuus 2,5 m ²	Kaivaustapa Lapio/lasta	Päämaalaji Multa	Pääsekoite Hieno hiekka/ keskikarkea hiekka	Muu sekoite Hiili/noki	
Kerroksen ominaisuudet Irtonainen/kostea	Homogeenisuus Ainesosat jakautuneet epätasaisesti	Väri Tummanruskea/musta			
Lisähavainnot Juuret ovat aiheuttaneet häiriöitä.					
Yläpuolella Y100	Alapuolella Y104, R103	Liittyy rakenteeseen R103			
Yksikön rajat Epätasaisesti Y101:n kanssa.					
Tulkinta ja kuvaus Tummanruskea/musta hienon ja keskikarkean hiekkansekainen multa. Kyseessä on rakennekerros.					
Lisätiedot Ei löytöjä.					

Y104	Alue 1	Tyyppi Kerros			
Laajuus 12 m ²	Paksuus 2-10 cm (Ei kaivettu kokonaan)	Kaivaustapa Lasta	Päämaalaji Multa	Pääsekoite Savi	Muu sekoite Hiili/noki
Kerroksen ominaisuudet: Tahmea, tiivis, kostea	Homogeenisuus Ainesosat jakautuneet tasaisesti	Väri Musta			
Lisähavainnot Koko kaivausalueen alalla.					
Yläpuolella Y100, 101, 102; R103					
Yksikön rajat Rajautuu R103 ympärille. Löytyy Y100:n, 101:n, 102:n alta.					
Tulkinta ja kuvaus Musta saven-, hiilen- ja noensekainen multa. Palokerros? Metsä on mahdollisesti kulotettu ennen rakentamista.					
Lisätiedot Ei löytöjä.					

Y105**Alue**
1**Tyyppi**
Kerros**Laajuus**
0,2 m²**Kaivaustapa**
Lasta**Päämaalaji**
Multa**Pääsekoite**
Kivi**Muu sekoite**
Hiili, noki**Kerroksen ominaisuudet**
Irtonainen/kuiva**Homogeenisuus**
Ainesosat jakautuneet
tasaisesti**Väri**
Tummanharmaa**Yläpuolella**
Y101/Y104**Liittyy rakenteeseen**
R103**Yksikön rajat**

Pieni läikkä R103:n keskellä

Tulkinta ja kuvaus

Tummanharmaa hiilen- ja noensekainen multa.

Lisätiedot

Ei löytöjä.

Y106**Alue**
1**Kaivaustapa**
Lapio**Päämaalaji**
Hiesu**Kerroksen ominaisuudet**
Tiivis/Kosteaa**Homogeenisuus**
Ainesosat jakautuneet
tasaisesti**Väri**
Vaaleanruskea**Yläpuolella**
Y104**Yksikön rajat**

Tulee esille Y104:n alta

Tulkinta ja kuvaus

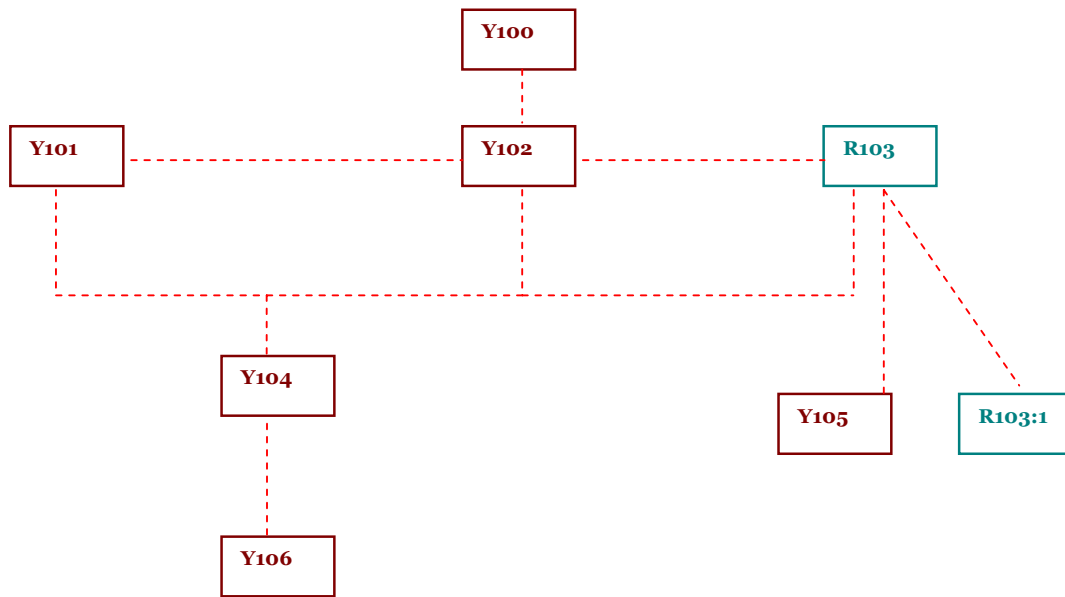
Luonnollinen (puhdas) kerros.

1.2. Rakenteet

R103	Alue	Tyyppi	X	Y	Koko	Suunta
	1	Kivi-/ puurakenne	202-204	301-304	3 x2 m	N-W
Kmateriaali		Tekniikka				
Luonnonkivi/lohkokivi		Ladottu				
Kuvaus ja tulkinta						
Kyseessä on luultavasti rakennuksen kivijalka. Luonnonkiviä ja louhittuja kiviä on heitetty sekaisin valliin. Kivien päälle on kaadettu soraa. Rakenne oli myös saattanut sortua, sillä kivien välissä oli paljon tyhjää tilaa. Ylimmän kivikerroksen alla on hieman tiiviimpää maata. Kivet olivat lisäksi yläkerrosta suurempia.						
Materiaali						
Lauta/lankku						
Kuvaus ja tulkinta						
Kivivallin SW päässä on pieni lankun pala. Puu on mahdollisesti tukenut kivrakennetta.						
Yläpuolella		Alapuolella		Liittyy yksiköihin		
Y100		Y104		Y100, Y101, Y102, R103		
Lisätiedot						
Löytöinä rautakuonaa ja kivi, jossa on porausjälki.						

R103:1	Koko m					
	3 x 2 m					
Kmateriaali		Kivilaji		Tekniikka		
Lohkokivi		Louhittuja kiviä		Ladottu		
Kuvaus ja tulkinta						
R103:n pohjakiveys. Kivet on ladottu maahan tiiviimmin kuin ylemmissä kerroksissa. Ruudun 202/303 kulman pohjoispuolella oli "läikkä" musta maata (Y104)						
Yläpuolella		Alapuolella		Liittyy yksiköihin		
R103		Y104, Y105		R103		

1.3. Kerrosjärjestys

2. Kaivausalue 2

2.1. Yksiköt

Y202	Alue 2	Tyyppi Kerros		
Laajuus 8 m ²				
Paksuus 8 cm				
Kaivaustapa Lapio/lasta	Päämaalaji Multa	Pääsekoite Hieno hiekka, hiili/noki	Muu sekoite Savi	
Kerroksen ominaisuudet Irtonainen		Homogeenisuus Tasainen, hiiltä epätasaisesti	Väri Tummanruskea/musta	
Lisähavainnot Kerroksessa on runsaasti hiiltyneitä puunpaloja.				
Yläpuolella Y200	Alapuolella Y203, Y205	Liittyy rakenteeseen R201		
Yksikön rajat Rajautuu kaivausalueen reunaan ja Y203:en				
Tulkinta ja kuvaus Tummanruskea/musta hiekan-, hiilen- ja noensekainen multa.				
Lisätiedot Löytöinä fajanssia, ikkunalasia, kristallihelmi, punasavikeramiikkaa, posliinia, piitä, palanutta luuta ja palanutta savea sekä rautaesineitä (KM 2005070: 16–40).				

Y203	Alue 2	Tyyppi Kerros		
Laajuus 12 m ²				
Paksuus 5-10 cm				
Kaivaustapa Lapio ja lasta	Päämaalaji Karkea hiekka	Pääsekoite Savi	Muu sekoite Palanut savi/tiilimurska	
Kerroksen ominaisuudet Kuiva		Homogeenisuus Tasainen	Väri Tummanruskea tai ruskea	
Lisähavainnot Vuoden 2006 koekuoppa aiheuttaa häiriöitä.				
Yläpuolella Y200, R201, Y202, R204	Alapuolella Y205	Liittyy rakenteeseen R201		
Yksikön rajat Rajoittuu luoteessa Y202:n				
Tulkinta ja kuvaus Tummanruskea savensekainen karkea hiekka.				
Lisätiedot Löytöinä saatiin punasavikeramiikkaa, ikkunalasia, metallia (mm. padan katkelmia), palanutta luuta, kalansuomu, tiiltä ja palanutta savea (KM 2005070: 40–84).				

Y205**Alue**
2**Tyyppi**
Kerros**Laajuus**
2 m²**Paksuus**
4 cm**Kaivaustapa** **Päämaalaji** **Pääsekoite**
Lasta Savi Hieno hiekka**Kerroksen ominaisuudet** **Homogeenisuus:** **Väri**
Irtonainen Tasainen Vaaleanruskea**Lisähavainnot**

Tulee esille Y202:n alta. Y202 jatkuu paikoin Y205:n alle. Saattaa johtua hiiltyneistä lankuista (R204).

Yläpuolella **Alapuolella**
Y202, R204 Y211**Yksikön rajat**

Ks. lisähavainnot

Tulkinta ja kuvaus

Vaaleanruskea savipitoinen hiekkakerros. Rakennekerros

Lisätiedot

Löytöinä saatiin punasavikeramiikkaa, lasihelmi, ikkunalasia, pullolasia, metalliesineitä (mm. kuparilangan katkelma), piitä, tuohisidosta (kontti tai koppa), palaneita luita, palamaton luu, hampaat ja palanutta savea. (KM 2005070: 85–106).

Y206**Alue**
2**Tyyppi**
Kerros**Laajuus**
2 m²**Paksuus**
3-5 cm**Kaivaustapa** **Päämaalaji** **Pääsekoite**
Lasta Savi Hiesu**Kerroksen ominaisuudet** **Homogeenisuus** **Väri**
Tahmea/tiivis Tasainen Vaaleanruskea**Lisähavainnot**

Pieniä savilaikkuja, jotka Y202:n ja Y203:n seassa ja päällä.

Yläpuolella **Alapuolella**
Y200, Y202, Y203 Y202, 203**Yksikön rajat**

Ks. lisähavainnot

Tulkinta ja kuvaus

Vaaleanruskea hienojakoinen tiivis savi. Kyseessä on joko rakentamis- tai täyttökerros.

Lisätiedot

Ei löytöjä.

Y207**Alue**
2**Tyyppi**
Kerros**Laajuus**

0,8 x 1,3 m

Paksuus

5 cm

Kaivaustapa

Lasta

Savi

Pääsekoite

Hieno hiekka

Kerroksen ominaisuudet

Tiivis

Homogeenisuus

Tasainen

Väri

Vaaleanruskea savi

Lisähavainnot

R201:n sisäpuolella oleva savikerros. Kannot ja juuret ovat aiheuttaneet häiriöitä.

Yläpuolella

R201, Y203

Alapuolella

Y209

Liittyy rakenteeseen

R201

Tulkinta ja kuvaus:

Vaaleanruskea savi. Rakentamiskerros?

Lisätiedot

Ei löytöjä.

Y208**Alue**
2**Tyyppi**
Kuoppa**Laajuus**

Pinta: 0,7 x 0,7 m; pohja 0,27 x 0,24 m

Paksuus

36 cm

Kaivaustapa

Lasta

Väri

Tummanruskea

Lisähavainnot

Rajoittuu kaivausalueen reunaan. Ympärillä on Y203. Kuoppa on luultavasti rakennuksen ulkopuolella. Kuopan pohjalla on täytesavea.

Alapuolella

Y211

Yksikön rajat

Ks. lisähavainnot

Kaivanto täyttynyt

Y203

Lisätiedot

Ei löytöjä.

Y209	Alue 2	Tyyppi Kerros	
Laajuus 0,8 x 1,3 m			
Paksuus 4 cm			
Kaivaustapa Lasta	Päämaalaji Karkea hiekka	Pääsekoite Palanut savi/tiilimurska	Muu sekoite Multa
Kerroksen ominaisuudet Rakeinen	Homogeenisuus Epätasainen	Väri Ruskea	
Lisähavainnot Uuni R201:n sisäpuolella oleva tiilirakenteiseen rajoittuva kerros. Sisältää runsaasti palanutta savea ja tiilimurskaa. Seassa on lisäksi jonkin verran hiiliä.			
Yläpuolella R201, Y203, Y207	Liittyy rakenteeseen R201		
Tulkinta ja kuvaus Palaneen saven-, tiilimurskan- ja savensekainen karkea hiekka. Rakentamiskerros.			
Lisätiedot Kerroksesta löydettiin naula ja hevosenkengän naula (KM 2005070: 107–108).			

Y211	Alue 2	Tyyppi Kerros	
Laajuus Koko alue paitsi R201 ja KU213			
Paksuus 12 cm			
Kaivaustapa Lasta	Päämaalaji Savi	Pääsekoite Hieno hiekka	
Kerroksen ominaisuudet Tiivis	Homogeenisuus Tasainen	Väri Vaaleanruskea	
Lisähavainnot Oli esillä kaikkialla paitsi uunissa R201 ja kuopassa KU213. Savi oli uunin ympärillä tiiviimpää.			
Yläpuolella Y200, 202, 203	Liittyy rakenteeseen R201		
Tulkinta ja kuvaus Vaaleanruskea hienon hiekkansekainen savi.			
Lisätiedot Ei löytöjä.			

Y212**Alue**
2**Tyyppi**
Kerros**Laajuus**
2 m²**Paksuus**

Noin 7 cm savea, jossa palamisen merkkejä, sen jälkeen vaaleampaa.

Kaivaustapa **Päämaalaji** **Pääsekoite** **Muu sekoite**

Lasta Savi Hieno hiekka Hiili/noki

Kerroksen ominaisuudet

Tiivis

Homogeenisuus

Tasaisesti jakaantunut

Väri

Vaaleanharmaa

Lisähavainnot

Saven pinnalla on pieniä nokiläikkiä. Rajoittuu uunin R201:n sisäpuolella tiilirakenteisiin. Kerroksen yläosa on palanut punaiseksi. Uunin keskellä on 0,65 x 0,55 metriä laaja palanut läikkä.

Yläpuolella

Y200, R201, Y203, Y207, Y209

Tulkinta ja kuvaus

Vaaleanharmaa hienon hiekan-, hiilen- ja noensekainen savi.

Lisätiedot

Löytönä yksi kuonan pala (KM 2005070: 109).

Y213**Tyyppi**
2

Kuoppa

Laajuus

1 x 1,2 m

Paksuus

Syvyys 32 cm

Kaivaustapa

Lasta

Lisähavainnot

Rajautuu kaivausalueen reunaan lännessä, muualla Y211:n täytesaveen. Kuopan pohjalla on palaneita kiviä.

Yläpuolella

Y200, Y202, R204, Y206

Kaivanto täyttynyt

Y214, Y215

Lisätiedot

Ks. kuopan täytemaiden (Y214 ja Y215) tiedot.

Y214**Alue**
2**Tyyppi**
Kerros**Laajuus**

0,65 x 0,35 m

Paksuus

6 cm

Kaivaustapa Päämaalaji

Lasta Keskikarkea hiekka

Muu sekoite

Savi Hiili/noki

Kerroksen ominaisuudet

Rakeinen/Kuiva

Homogeenisuus Väri

Epätasaisesti Vaalean- ja punertavanruskea

Lisähavainnot

Kerroksen ympärillä ja alla on Y211:n rajoittuva Y215. Kerroksen pohjalla on palaneita kiviä ja savea.

Yläpuolella

Y202, R204, Y205

Alapuolella

Y215

Liittyy rakenteeseen

KU213

Tulkinta ja kuvaus

Vaalean- ja punertavanruskea saven-, hiilen- ja noensekainen keskikarkea hiekka.

Lisätiedot

Kaikki kaivauslöydöt kuopasta Ku 213. Löytöihin kuului punasavikeramiikkaa, metallia, lasia, palaneita luita ja palanutta savea (KM 2005070: 110–120).

Y215**Alue**
2**Tyyppi**
Kerros**Laajuus**1 m²**Paksuus**

25 cm

Kaivaustapa Päämaalaji

Lasta Savi

Pääsekoite

Hiesu

Muu sekoite

Multa, hiili/noki

Kerroksen ominaisuudet

Tahmea/kostea

Homogeenisuus

Tasaisesti

Väri

Tummanruskea

Lisähavainnot

Yksikön keskellä Y214, muutoin rajautuu idässä kaivausalueen reunaan ja Y211:n. Pohja menee Y211:n läpi hiilikerrokseen. Yksikön keskivaiheilla on vähän palamatonta puuta. Kerroksessa on joitakin punamultapaloja.

Yläpuolella

Y202, R204, Y205, Y214

Liittyy rakenteeseen

KU213

Tulkinta ja kuvaus

Tummanruskea kostea hiekkapitoinen savi.

Lisätiedot

Kaikki kaivauslöydöt kuopasta Ku 213. Löytöihin kuului punasavikeramiikkaa, fajanssia, posliinia, lasia, metallia, palaneita luita ja palanutta savea (KM 2005070: 121–136).

2.2. Rakenteet

R201:1

Alue
2

Tyyppi
Kivirakenne

Suunta
S-N

Kmateriaali
Luonnonkivi/tiililisäys

Tekniikka
Kylmämuurattu

Kuvaus ja tulkinta

Turpeen ja pintamaan alta paljastui pohjakaavaltaan neliömäinen uuni. Pinnalla, etupäässä, keskiosassa, oli näkyvissä luonnonkiviä ja tiilenpaloja. Rakenteesta löytyi myös jonkin verran palanutta savea. Lounaiskulmasta tuli esiin mörssärinkuula. Kivet olivat palaneita ja rapautuneita. Toisessa dokumentointitasossa alkoi näkyä uunin tiilikehikko, joka tuli selvemmin esiin seuraavassa tasossa.

Yläpuolella
Y200

Alapuolella
R201, Y203

Liittyy yksiköihin
Y203

Lisätiedot

Esinelöytöinä ikkunalasia, palanutta luuta ja palanutta savea sekä monenlaisia rautaesineitä, kuten nauloja, kiila, padan katkelmia, avain ja mörssärinkuula. (KM 2005070: 27, 51–54, 59–69, 71–75, 84, 107–108).

R201:2

Alue
2

Tyyppi
Puurakenne

Kuvaus ja tulkinta:

Uunin länsi- ja pohjoislaidalta tuli tiilien poiston jälkeen saven (Y212) alta muutaman senttimetrin syvyydellä esiin puukehikkoa. Pohjoisessa kehikko oli uunikiveyksen ulkopuolella, mutta samalla tasolla kuin lännessä.

R204

Alue
2

Tyyppi
Puurakenne

Koko
5 x 1-1,5 m

Suunta
SE-NW

Kuvaus ja tulkinta

Kyseessä on luultavasti puulattia.

Materiaali

Lauta/lankku

Kuvaus ja tulkinta

Hiiltyneitä kaakko-luodesuuntaisia lankkuja. Osa on murentunut pieneksi hiilisilpuksi. Osa on pitkäköjä hiiltyneitä paloja. Yksikön Y205 päällä, Y202:ssa ja sen alla oli tiilen paloja ja palanutta savea. Lattia puista oli säilynyt 2-7 senttimetriä paksu osa. Eräiden puiden alaosat olivat säilyneet palamattomina.

Yläpuolella
Y202

Alapuolella
Y202, 205

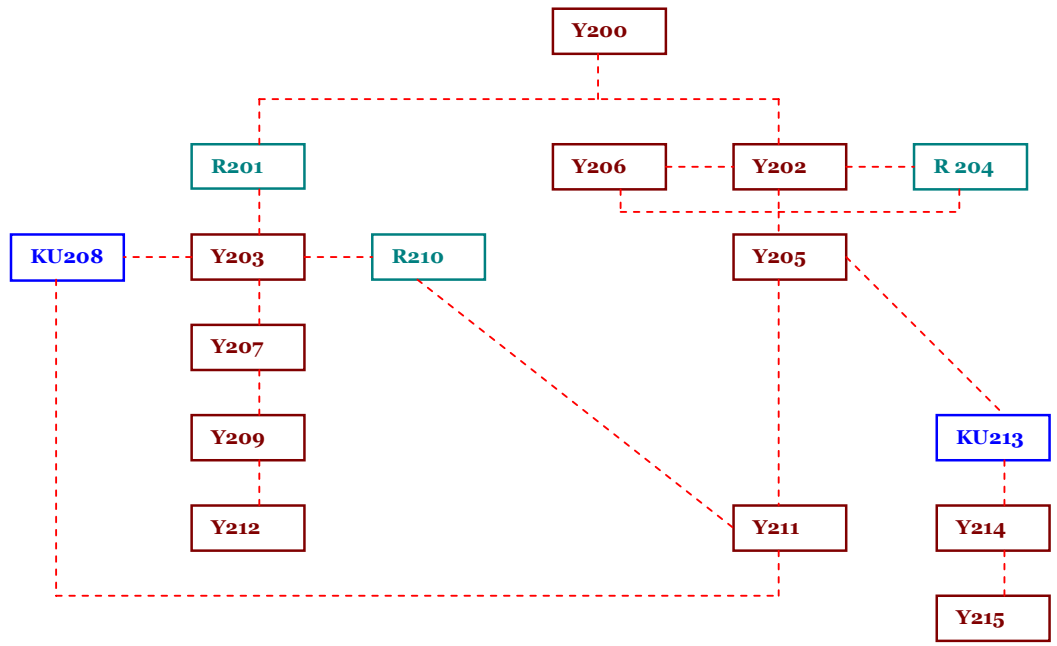
Liittyy yksiköihin
Y202

Lisätiedot

Heti hirsien alapuolelta löytyi punasavikeramiikan pala, lasihelmi, pullolasia ja ikkunalasia sekä piitä. Muina löytöinä saatiin rautapadan katkelma, palanutta luuta ja palanutta savea. (KM 2005070: 29–30, 85–90, 93, 96, 98, 100, 102, 103).

R210:1-3	Alue 2	Tyyppi Kivirakenne
Kmateriaali Luonnonkivi, lohkokivi	Tekniikka Ladottu	
Kuvaus ja tulkinta Rakennuksen perustus. R201:n eteläpuolella (R210:1) ja itäpuolella (R210:2) oleva kivirakenne, joka koostuu erikokoisista, myös melko suurista, kivistä. Kivet on ladottu osin syvälle tiiviiseen saveen (Y211). R210:3 on mahdollisesti rakennuksen perustuksen kulma.		
Koko m 1,5x1,5m		

2.3. Kerrosjärjestys

3. Koekuoppa 1

3.1. Yksiköt

Y300	Alue Koekuoppa 1	Tyyppi Kerros	
Laajuus 1,5 m ²			
Paksuus 10 cm			
Kaivaustapa Lapio ja lasta	Päämaalaji Multa	Pääsekoite Savi	Muu sekoite Kivi
Kerroksen ominaisuudet Irtonainen, rakeinen, kuiva		Homogeenisuus Tasainen	Väri Vaaleanharmaa
Yläpuolella Y300	Alapuolella Y301, 302		
Yksikön rajat Länsipuolella Y301, pohjoispuolella Y302.			

Y301	Alue Koekuoppa 1	Tyyppi Kerros	
Paksuus 0,5 m			
Kaivaustapa Lapio ja lasta	Päämaalaji Keskikarkea hiekka	Pääsekoite Kivi	Muu sekoite Savi
Kerroksen ominaisuudet: Tiivis, rakeinen, kuiva		Väri Tumman harmaa/vaalean ruskea	
Lisähavainnot Yläosassa 25 senttimetriä paksu kerros vaalean ruskeaa savea, alaosassa 25 senttimetriä paksu kerros tumman ruskeaa savea.			
Yläpuolella Y300			
Yksikön rajat Itäpuolella Y300, NE laidassa Y302			
Lisätiedot Löytöinä saatiin rautaa (KM 2005070: 4-5).			

Y302**Alue**
Koekuoppa 1**Tyyppi**
Kerros**Laajuus**1 m²**Paksuus**

2-5 cm

Kaivaustapa Päämaalaji

Lasta Savi

Kerroksen ominaisuudet

Tiivis/tahmea

Homogeenisuus

Tasaisesti

Väri

Harmaa

Lisähavainnot**Yläpuolella**

Y300-302

Yksikön rajat

Y301 ja Y302.

Y303**Alue**
Koekuoppa 1**Tyyppi**
Kerros**Laajuus:**2 m²**Paksuus:**

10-15 cm

Kaivaustapa Päämaalaji

Lapio ja lasta Savi

Pääsekoite

Multa

Muu sekoite

Keskikarkea hiekka

Kerroksen ominaisuudet

Tiivis, rakeinen, kuiva

Väri

Vaaleanharmaa

Yläpuolella

Y301

Yksikön rajat

Lännessä pieni kaistale rajautuu Y301:n. Eteläpuolella Y302 menee Y300:n ympäri.